Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 18 (102) Syysk. 30 p:nä. 1932

SISÄLTÖ

Lokakuun vallankumouksen 15-vuotispäivään valmistautuminen.

Vallankumouksen tehtävät — *Lenin*

Vallankumouksellinen laillisuus sosialistisen rakennustyön nykyisessä ajankohdassa — *A. Vyishinski*

Bolshevismi kansainvälisellä arenalla ennen maailmansotaa — *N. Popov*

Engelsin kirje Bebelille v 1873

Ulkolainen pääoma Latviassa ja Virossa ja intervention vaara — *N. Karotam*

Kirjallisuusarvostelua:

Marxilainen työläiskoulu. Poliittinen taloustiede I — *J. Puro*

1932

Valtion kustannusliike KIRJA

LENINGRAD

KOMMUNISTI

№ 18 (102)
v. 1932. Syyskuu

NKP(b):n LENINGR. ja KARJALAN ALUEKOMIT. POLIITTISTALOUDELLINEN KUUKAUSIJULKAISU.

TOIMITUKSEN OSOITE: LENINGRAD, Harkovskaja 7. V/K KIRJA, puh. 173-11.

Lokakuun vallankumouksen 15-vuotispäivään valmistautuminen

VALLANKUMOUKSEN viidettätoista vuosipäivää valmistautuvat neuvostomaan työläiset ja työtätekevät viettämään suurin voitoin. Vallankumouksen viitenätoista vuonna on suoritettu suuri työ. Proletariaatin valta on lujittunut laajan maan kaikilla äärillä. Kysymys siitä, kumpi voittaa, sosialismiko vaiko kapitalismi, on ratkaistu lopullisesti sosialismin eduksi. Talonpoikaiston perusjoukkojen, köyhäin ja keskivarakkaiden, enemmistö on kollektivisoinnin kautta siirtynyt sosialismin tielle. Kapitalismin päätuki maaseudulla, kulakisto, on suurelta osaltaan jo likvidoitu ja jatkuu sen likvidointi edelleen menestyksellisesti. Ja toisen viisivuotissuunnitelman, johon käymme jo ensi vuoden alussa, aikana tullaan luokat yleensä lopullisesti likvidoimaan. Rakentuu luokaton sosialistinen yhteiskunta.

Luokkavoimien alalla tapahtuneiden ja tapahtuvien muutosten rinnalla ja kiinteässä yhteydessä niiden kanssa on saavutettu suuria voittoja taloudellisella rintamalla. Vallankumouksen viidestoista vuosi on samalla ensimmäisen viisivuotissuunnitelman neljäs päättävä vuosi. Se merkitsee, että tämä suuri suunnitelma, jonka porvarillinen maailma aikoinaan leimasi mielikuvaksi, toteutetaan pääpiirteissään vuotta ennen määräaikaansa. Valtaavia tehdasjättiläisiä, kaivoksia, rautateitä ja kanavia rakennetaan ja pannaan käyntiin. Uusia tuotantoaloja avataan toinen toisensa perästä. Maa vapautuu yhä enemmän ja useammilla aloilla taloudellis-teknillisestä riippuvaisuudesta kapitalistiseen maailmaan nähden. Samalla sen oma ulkoasu muuttuu. Voimakkaasti kehittyvä suurteollisuus luo lujan teknillisen pohjan neuvostotalousrakennustyön ja kollektivisoinnin kautta muodostuvalle maataloudelliselle suurtuotannolle. Takapajuisesta maatalousmaasta, pirstoutuneen pienviljelyksen maasta maamme ripeässä tahdissa muuttuu etumaisen suurteollisuuden ja etumaisen suurmaatalouden maaksi.

Työtätekevien asemassa on tapahtunut ja tapahtuu suuria muutoksia. Työtätekevien taloudellinen asema on huomattavasti kohonnut ja kohoaa edelleen. Nopeasti kehittyvä ja laajeneva koulu- ja kulttuurilaitosten verkosto avaa yhä suuremmille joukoille esteettömän tien kulttuuriseenkin nousuun, pääsyn tiedon aarteille. Ja kun raskain perustava työ, joka aikoinaan vaati kaikki voimat, — raskaan teollisuuden luominen, sosialismin perustan rakentaminen — on tullut tehdyksi, kun voidaan kiinnittää enemmän huomiota kevyen teollisuuden kehittämiseen, tulee työtätekevien hyvinvoinnin ja kulttuuritason kohoaminen tapahtumaan entistä nopeammin. Tähän perustuvan kansallistulo-

jen yleisen kasvun ja loisluokka-ainesten likvidoinnin pohjalla XVII puoluekonferenssi katsoikin mahdolliseksi, "että väestön varustamisen tärkeimmillä kulutustavaroilla, myöskin elintarpeilla, täytyy toisen 5-vuotissuunnitelman loppuun mennessä lisääntyä vähintään kaksinkolminkertaisesti siitä, mitä se on ensimmäisen viisivuotissuunnitelman lopussa".

Suuret ovat vallankumouksen aiheuttamat muutokset myöskin suomenkielisen väestön asuma-alueilla. Tsaarivallan vuosisatoja sortama ja orjuuttama Karjalan rahvas on astunut vallankumouksen vapauttamana uuteen aikaan. Karjalasta, tästä ennen varsin takapajuisesta ja hylätystä kolkasta, kehittyy eräs neuvostomaan etumaisimpia teollisuusalueita, jossa yleisen taloudellisen nousun rinnalla kasvaa väestön hyvinvointi ja voimakkaasti versoaa muodoltaan kansallinen ja sisällöltään sosialistinen kulttuuri kaikilla aloilla. Leningradin alueen suomenkielisillä seuduilla on samoin havaittavissa silminnähtävä hyvinvoinnin kohoaminen ja kansallisen kulttuurin versoaminen. Vallankumous on vapauttanut suomenkielisenkin työtätekevän väestön kansallisesta, yhteiskunnallisesta ja taloudellisesta sorrosta, avannut sille kaikki ovet parempaan elämään.

Emme siis suotta merkitse vallankumouksemme viisitoistavuotispäivää. Siihen on täysi syy. Horjumattoman leniniläisen puolueensa johdolla työväenluokka ja työtätekevä väestö on saavuttanut näinä vuosina voittoja ja tuloksia, joiden merkitystä ei voida liian suureksi arvioida.

Mutta merkitessämme saavutuksiamme on meidän muistettava, että emme ole vielä läheskään matkamme päässä. Taistelu ei ole vielä päättynyt, työ ei ole vielä suoritettu. Eikä voikaan olla. Proletaarisen vallankumouksen päätökseensä vieminen ei ole helppo eikä muutamassa vuodessa suoritettava asia. Marx kirjoitti siitä Pariisin kommuunin antamia opetuksia arvioidessaan: "Työväestö tietää, että toteuttaakseen oman vapautuksensa ja samalla sen korkeamman elämänmuodon, jota nykyinen järjestelmä taloudellisen kehityksensä kautta ylivoimaisesti ponnistelee vastaan, sen on kestettävä pitkiä taisteluita, käytävä läpi kokonainen sarja historiallisia prosesseja, joiden kautta niin hyvin ihmiset kuin olosuhteetkin tulevat kokonaan muuttumaan. Sen tehtävänä ei ole toteuttaa joitakin ihanteita, sen on ainoastaan laskettava vapauteen uuden yhteiskunnan elementti (alkuaineet), jotka jo ovat kehittyneet hajoavan porvarillisen yhteiskunnan helmassa" (Marx: *Kansalaissota Ranskassa*, s. 63).

Sosialismi ei synny itsestään, valmiina, yhtäkkiä. Niinkuin sen elementit kehittyvät hajoavan porvarillisen yhteiskunnan helmassa, niin sisältyy siihen itseensä ensimmäisillä vaiheillaan paljon tämän vanhan yhteiskunnan elementteja ja se kehittyy taistelussa niitä vastaan.

Niin on meilläkin. Me olemme vallankumouksemme avulla laskeneet "vapauteen uuden yhteiskunnan elementit", ja vallankumouksemme suuret saavutukset todistavat, että nämä elementit ovat kehittymässä ja kehittyvät. Mutta eivät ne itsestään kehity. Meidän on kehitettävä niitä lakkaamatta taistellen vanhan yhteiskunnan elementtejä, sen peruja ja jätteitä vastaan. Sen katsantokannat, ennakkoluulot, tavat ja tottumukset vaivaavat meitä, häiritsevät ja hidastuttavat työtämme. Vanhan yhteiskunnan hallitsevain luokkain jäännökset tekevät epätoivoista vastarintaa, yrittävät kaikin keinoin estää ja häiritä uuden rakentumista, ja kapitalistinen maailma on aina sotavarusteissa meitä vastaan. Kaik-

kea tätä vastaan meidän on sitkeästi taisteltava voidaksemme edelleen kehittää uuden yhteiskunnan elementtejä. Siksi emme, suurista saavutuksistamme huolimatta, voi valmistautua viettämään vallankumouksemme 15-vuotispäivää vain pelkästään juhlana, vaan meidän on merkittävä se *käytännöllisellä toiminnalla,* jonka avulla viemme vallankumoustamme yhä eteenpäin, uusiin voittoihin.

Eräs vallankumouksemme tärkeimpiä tehtäviä on työn tuottavaisuuden kohottaminen. Tästä kysymyksestä kirjoitti Lenin jo v. 1918 kirjoituksessaan *Neuvostovallan päiväntehtävät* seuraavaa: "Jokaisessa sosialistisessa vallankumouksessa sen jälkeen, kun on suoritettu vallan valtaaminen proletariaatin käsiin, ja sitä mukaa, kuin ratkaistaan pakkoluovuttamisen tehtävää, työntyy välttämättömästi etutilalle kapitalismia korkeamman yhteiskunnallisen järjestyksen luomisen perustehtävä, nimenomaan: työn tuottavaisuuden kohottaminen ja tämän yhteydessä ja (tätä varten) sen korkea järjestely."

Työn tuottavaisuuden kohottaminen on välttämätöntä voidaksemme taloudellisesti saavuttaa ja sivuuttaa etumaiset kapitalistiset maat, jonka tehtävän suorittaminen taas on välttämätön suoriutuaksemme voittajana sosialismin ja kapitalismin maailman välisessä armottomassa taistelussa. Kohottamatta työn tuottavaisuutta emme voi luoda kapitalismia korkeampaa yhteiskunnallista järjestelmää, emme voi menestyksellisesti rakentaa sosialistista yhteiskuntaa. Se työtätekevien yleisen hyvinvoinnin kasvu, jota sosialistisen yhteiskunnan luominen edellyttää, ei tapahdu eikä voi tapahtua muutoin kuin työn tuottavaisuuden kohoamisen pohjalla. Työn tuottavaisuuden riittämätön lisääntyminen on syynä siihen, ettei työtätekevien joukkojen hyvinvoinnin kasvu meillä ole tähän asti ollut vieläkin suurempi. Mikäli työn tuottavaisuus lisääntyy, tuotettujen tuotteiden määrä kohoaa ja niiden tuotantohinta alenee, siis mikäli kansallisrikkautemme kasvavat, sikäli nousee myös työtätekevien joukkojen hyvinvointi, sillä sosialismin maassa nämä työtätekevien luomat rikkaudet eivät joudu eivätkä voi joutua keidenkään muiden kuin työtätekevien itsensä hyväksi.

Onko meillä sitten mahdollisuuksia työn tuottavaisuuden kohottamiseen? Kieltämättä on ja kaikilla aloilla. Ajatelkaamme esim. joitakin kollektiivitalouksiamme. Leningradin alueen 500:sta suomenkielisestä kollektiivitaloudesta on monilla jo kaikki edellytykset korkeatuottoisan maatalouden harjoittamiseen. Niillä on laajat tilukset, maaperä on kohtalainen tai hyvä, teollisuutemme on antanut niille KTA:ain välityksellä tai välittömästi uusiaikaisimpia koneita ja työvälineitä. Mutta näistä edellytyksistä huolimatta monienkaan niistä tuottoisuus ei ole kyennyt vielä kohoamaan läheskään samalle tasolle kuin suurmaatalouden kapitalistisissa maissa vastaavissa luonnonsuhteissa. Syy on tietenkin taitamattomuudessamme käyttää täysin hyväksemme olevia edellytyksiä, kyvyttömyydessämme järjestää töitä oikein, käyttää koneita ja välineistöä oikein. Menneisyyden perintö, takapajuisuutemme ja vanhat tottumuksemme ovat tässäkin esteenä. Mutta ne on murrettava. Muuten emme voi kohottaa maatalouden tuotemäärää, parantaa teollisuustyöläisten ja samalla kollektivistien itsensäkään varustelua.

Ei siis sattumalta työn tuottavaisuuden kohottaminen ole muodostunut keskiötehtäväksi työtätekevien joukkojen alottamassa kamppailussa vallankumouksen vuosipäivään valmistautumiseksi. Elokuun lopussa

julkaisemassaan vetoomuksessa "kaikille työläisille, spesialisteille, kollektivisteille, puna-armeijalaisille ja kaikille työtätekeville" Leningradin etumaisten tehtaiden työläiset erikoisesti korostivat työn tuottavaisuuden, tuotteiden määrän ja laadun kohottamisen merkitystä vallankumouksen vuosipäivään valmistautumisen yhteydessä kaikilla aloilla. Aivan oikein tässä vetoomuksessa todetaan, että 5-vuotissuunnitelman viimeisen vuoden tehtävien täyttämiseen nähden on olemassa vakavia repeämiä, että työn tuottavaisuus ei ole tarpeellisessa määrässä kohonnut, että "emme ole vielä oppineet täysin kunnollisesti johtamaan tuotantolaitoksia ja työskentelemään kulttuurisesti, emme osaa vielä kyllin hyvin suunnitella ja täyttää suunnitelmia", mutta osoitetaan samalla, että "vaikeuksien voittaminen riippuu meistä itsestämme", ja kutsutaan työtätekeviä "sosialistisen kilpailun uuteen nousuun, luomistyön ja alotekyvyn uuden vyöryn nostattamiseen, päättävään taisteluun vaikeuksien voittamiseksi ja tuotantofinanssisuunnitelmien täyttämiseksi". Erikoisesti kollektivisteihin kääntyen vetoomuksessa kehotetaan: "Taistelkaa (sadon) häviöitä vastaan. Jokainen kadotettu kilogramma leipää pienentää kollektiivitalouksien tuloja ja vaikuttaa kollektivistien budjettiin... Moninkertaistuttakaa maamme kulutustarvevarastot."

Mainittu vetoomus on herättänyt voimakasta vastakaikua myöskin suomenkielisen väestön keskuudessa. Monet työlaitokset ja kollektiiviset taloudet Karjalassa ja Leningradin alueen suomenkielisillä seuduilla ovat siihen vastanneet asettaen itselleen vallankumouksen vuosipäivään valmistumisen yhteydessä konkreettisia tehtäviä, jotka sitoutuvat täyttämään määräaikaan mennessä. Tämä on ilahduttava ilmiö. Se osoittaa, että suomenkielinen työtätekevä väestö ymmärtää vallankumouksen voittojen merkityksen ja tahtoo osaltaan täyttää päättävän vuoden tehtävät, ymmärtää, että vallankumouksen 15 vuosipäivä on merkittävä pyrkimällä uusiin, entistä suurempiin voittoihin. Liikettä on vain jatkettava ja kehitettävä edelleen. Jokaisen kollektiivitalouden, jokaisen työläisen ja työtätekevän on siihen osallistuttava. Mutta samalla on visusti muistettava, ettei riitä vain se, että juhlallisesti julistamme ottavamme itsellemme joitakin velvollisuuksia. Ne on myöskin täytettävä. Ilman sitä ne eivät merkitse mitään. Eräs heikkouksiamme on siinä, että toimeenpanon tarkastus on meillä leväperäistä, ettemme aina huolehdi tekemiemme päätösten toteuttamisesta. Niihin tehtäviin nähden, jotka olemme ottaneet suoritettavaksemme vallankumouksen vuosipäivään valmistuessamme, ei näin saa tapahtua. Ensimmäiseksi velvollisuudeksi tässä on otettava määriteltyjen tehtävien aikanaan ja tunnollisesti täyttäminen. Puolue-, amattiliitto-, neuvosto- ja nuorisojärjestöjen asiana on huolehtia, etteivät tehdyt päätökset ja otetut velvoitukset joudu unohduksiin, vaan että todella mobilisoidaan joukot niitä täyttämään ja niiden täyttämistä valvomaan. Tässä niiden on käytettävä apunaan alue- ja piirilehtiämme. Merkille pantavaa on, että vaikka lehdissämme on julkaistu kokonainen joukko eri työmaiden ja kollektiivitalouksien sitoumuksia, niissä tähän saakka on kovin vähän tehty selvää siitä, kuinka näiden sitoumusten käytännössä toteuttaminen sujuu. Tällainen seuraaminen varsinkin piirilehtien taholta olisi kuitenkin omiaan kehittämään liikettä edelleen ja auttaisi velvoitusten täyttämistä. Asianomaisten järjestöjen ja elinten on siis, samalla kun itse paikalla val-

vovat sitoumusten toteuttamista, toimitettava siitä jatkuvasti aineistoa sanomalehtiemme käytettäväksi.

Muuttaessamme oloja muutumme samalla itse. Vallankumouksen viisitoista vuotta eivät ole kuluneet jättämättä jälkeään ihmisaineistojen kehitykseen. Suhtautuminen työhön on eräs niitä koettimia, joissa tämä muuttuminen ilmenee. Kapitalismin aikana työ oli välttämätön paha, ylenkatsottu asia. Silloin työläinen ei suhtautunut eikä voinut suhtautua työhön muutoin kuin palkkalaisen näkökannalta, s.o. hän teki sitä sikäli ja senverran kuin oli välttämätöntä määrätyn palkan saamiseen. Muussa suhteessa työ ei voinut häntä kiinnostaa, koska hän ei määrännyt itse työstään eikä sen tuotteista, kun työn tulokset eivät tulleet hänen omaksi hyödykseen. Toisin on asia sosialismia rakentavassa maassa. Työstä ja sen tuotteista määräävät täällä työtätekevät itse, työn tuotteet tulevat työtätekevien hyödyksi. Tämän mukaisesti täytyy myös muuttua, on jo muuttunut ja jatkuvasti muuttuu työntekijäin suhde työhön. Työ on välttämättömästä pahasta muuttunut monille ja yhä useammille muuttuu "sankaruuden, maineen ja kunnian asiaksi". Kuitenkin ovat tässäkin vanhan yhteiskunnan elementit voimakkaasti häiritsemässä. Monet työläiset ja kollektivistit suhtautuvat vielä työhön kapitalismin oloille ominaisella tavalla, palkkarengin tavalla. Eikä muuten voikaan olla. Tässä niinkuin kaikessakaan ihmisaineistojen sosialistisessa uudestaan kasvattamisessa asia ei luista kovin nopeasti. Lenin kirjoitti v. 1920 kirjoituksessaan *Ikivanhojen elintapojen hävittämisestä uuden luomiseen* sosialistisen työn käytäntöön sovelluttamisesta seuraavaa: "Puutteellisuudet, virheet ja erehdykset ovat näin uudessa, näin vaikeassa, näin suuressa asiassa kiertämättömiä... Uuden työkurin rakentaminen, uusien yhteiskunnallisten suhteiden ihmisten kesken rakentaminen, uusien ihmisten työhön värväämisen muotojen ja tapojen rakentaminen — se on monien vuosien ja vuosikymmenien työ. Mutta se on siunatuinta ja jalointa työtä."

Meidän on vaikeuksia säikkymättä kehitettävä tätä työtä edelleen. Sosialistisen kilpailun ja iskuruuden valtaava laajeneminen todistaa, että se myöskin kehittyy. Sosialistisen kilpailun ja iskuruuden koeteltuja muotoja on meidän käytettävä myös vallankumouksen viisitoistavuotispäivään valmistautuessamme, niitä on kehitettävä ja laajennettava, niiden avulla on kohotettava työn tuottavaisuutta ja juurrutettava joukkoihin sosialistista työhön suhtautumista. Samalla on taisteltava tällä alalla esiintyviä virheitä ja laiminlyöntejä vastaan. Usein tapahtuu, että esim. kollektiivitaloudessa julistetaan sosialistinen kilpailu joko talouden sisällä tai toisen talouden kanssa ja määritellään kilpailuehdot, mutta sitten ei tehdäkään mitään kilpailun kulun tarkkailemiseksi, sen tulosten merkitsemiseksi. Seurauksena on, että kilpailu tyrehtyy, jää olemaan vain paperilla. Iskuruuden rinnalla on paljon valeiskuruutta. Huonosti ovat monesti asiat iskurien palkitsemiseen nähden. Se toimitetaan muodollisesti ja ylimalkaisesti, mikäli toimitetaan ollenkaan. Nämä epäkohdat on korjattava. Iskurien palkitseminen on toimitettava ajallaan ja huolellisesti, niin että todelliset iskurit tulevat kunnollisesti palkituiksi ja että heidän palkkionsa kohoavat iskuruuden tulosten karttuessa. On muistettava, että paremmin kun yleisellä agitatiolla ja päätöslauselmilla me edistämme ja popularisoimme iskuruutta konkreettisesti osoittamalla, että todellisia iskureita tosiaankin kunnioitetaan ja heidän työnsä aineellises-

tikin palkitaan. Sosialistiset kilpailusopimukset on tarkistettava ja niiden toteuttamista ryhdyttävä tarkoin valvomaan. Näin kehitämme sosialistisesta kilpailusta ja iskuruudesta työtätekevien joukkojen sosialistisen uudestaan kasvattamisen, sosialistisen työhön suhtautumisen joukkoihin juurruttamisen ja työn tuottavaisuuden kohottamisen tehokkaita välineitä.

Kollektiivitalouksien kaikinpuolinen lujittaminen ja sen yhteydessä olevat eri tehtävät, kuten työn järjestelytoimenpiteet, työvoimien oikein sijoittaminen, tekniikan omaksuminen jne. ovat seikkoja, joihin vallankumouksemme 15-vuotispäivään valmistautuessamme on kiinnitettävä vakava huomio. Ne yhdistyvät kaikki työn tuottavaisuuden kohottamiseen, joka, niinkuin edellä totesimme, on vallankumouksemme tämän hetken päätehtäviä. Kollektivistien mielenkiinnon kohottamisessa kollektiivitalouden tuotantoon ja sitä tietä tapahtuvassa työn tuottavaisuuden kohoamisessa on tärkeä sija oikealla tulojen jaolla tehdyn työn määrän ja laadun mukaan. Tulojen jako on saatava oikeille perusteille, tehtävä loppu tasajaosta, suoritettava työn luettelointi oikein ja huolellisesti. Silloin muodostuu siitä kollektiivitalousrakennustyön vipusin.

Huomattavaa osaa kollektiivitalouksien järjestöllis-taloudellisessa lujittamisessa, niiden tavaratuotannon lisäämisessä ja tavaravaihdon vilkastuttamisessa on nyt jo esittänyt kollektiivitalouksien kauppa. Sitä on vallankumouksemme vuosipäivän viettoon valmistautumisen yhteydessäkin kehitettävä ja laajennettava. Toisaalta on kiinnitettävä huomiota yleisten kulutustavaroiden varastojen kaikin keinoin lisäämiseen ja niiden toimittamiseen kollektivisteille. Toisaalta on kollektivistien itsensä työskenneltävä talouksiensa tavaratuotannon lisäämiseksi ja liikenevän tavaraylijäämän toimittamiseksi kuluttajille. Tätä seikkaa on korostettu useiden kollektiivitalouksien itsesitoumuksissa, joita ne ovat Leningradin työläisten vetoomisten johdosta tehneet, ja asetettu siihen nähden konkreettiset tehtävät. On vain huolehdittava, että nämä sitoumukset tulevat tältäkin kohtaa täytetyiksi ja ylitetyiksi.

Kollektiivitalouksien kaupan kehittämiseen yhdistyy tällä hetkellä mitä läheisemmin kysymys valtion hankintojen täyttämisestä. KKN:n ja NKP:n KK:n kollektiivitalouskauppaa koskevissa päätöksissä määrätään, että kollektiivitalouksilla on oikeus liha- ja karjakauppaan sikäli, kuin ne "huolellisesti täyttävät keskitetyn karjanhankintasuunnitelman", ja viljakauppaan "viljanhankintasuunnitelman toteuttamisen ja siemenvarastojen muodostamisen päättymisen, ts. tammik. 15 p:nä 1933 jälkeen". Valtion viljan- ja karjanhankintasuunnitelmien aikanaan ja täydellinen täyttäminen on siis kollektiivitalouksien vilja-, liha-, ja karjakaupan aloittamisen ehto. Tämän ovatkin monet kollektiivitaloutemme oivaltaneet. Merkille voidaan näet panna, että useiden niistä tekemissä joukkositoumuksissa on hankintasuunnitelmien täyttäminen asetettu erikoiseksi iskutehtäväksi. Tämä iskutehtävä on myöskin käytännössä iskutempoilla toteutettava.

Kollektiivitalouskauppaa kehitettäessä on tarmokkaasti taisteltava kaikkia keinotteluyrityksiä ja jälleenmyyntiä vastaan. Tässä, niinkuin kollektiivitalouksien kaupan kehittämisessä koko laajuudessaankin, lankeaa puolue-, neuvosto- ja kooperatiivijärjestöille vastuunalaisia tehtäviä, joiden täyttämisellä on vallankumouksen vuosipäivään valmistautumisessa huomattava sija.

Vallankumouksellisen laillisuuden ja niiden aseiden, joita tässä antaa hallituksen tunnettu päätös valtion

ja kollektiivitaloksien omaisuuden suojelemisesta, käyttäminen on myöskin tehtävä, jota emme saa unohtaa. Emme voi sallia sitä, että vanhan yhteiskunnan jätteet, rikolliset ja rappeutuneet ainekset vastuuttomasti ja tarkoituksellisesti turmelevat ja rosvoavat työtätekevien yhteistä omaisuutta. Näihin aineksiin on sovellutettava vallankumouksellista laillisuutta kaikessa ankaruudessaan.

Sosialistisen kilpailun, iskuruuden ja erilaisten taloudellisten toimenpiteiden rinnalla ja yhteydessä on poliittisella valistustyöllä ja politopiskelulla ratkaiseva osa työtätekevien sosialistisessa uudestaan kasvattamisessa. Tämä työ on meillä suomenkielisten keskuudessa ollut varsin heikkoa. Monissa työlaitoksissa ja kollektiivitalouksissa ei ole saatu poliittista opiskelua missään muodossa edes alkuun. Kuitenkin nykyinen ajankohta asettaa tähän nähden erittäin suuria vaatimuksia. Toinen viisivuotissuunnitelma, jonka kynnyksellä olemme, ja sen poliittinen perustehtävä, luokkien yleensä likvidoiminen, vaatii työtätekeviltä huomattavaa poliittista tietoisuutta. Siksi onkin poliittinen opiskelu saatava kaikissa kollektiivitalouksissa ja kaikilla työmailla käyntiin vallankumouksemme vuosipäivään mennessä. Sen avulla on työtätekeviä opastettava avartamaan näköpiiriänsä, ymmärtämään yksityisten etujensa yhteyden kollektiivin, proletaarisen valtion ja koko maailman työtätekeväin etujen kanssa. Sen avulla on heidät opetettava näkemään puolueemme leniniläisen linjan horjumattoman noudattamisen välttämättömyys, kasvatettava heitä tinkimättä taistelemaan tämän linjan puolesta kaikkia sivupyrkimyksiä ja opportunismia vastaan niin teoriassa kuin käytännössäkin.

Poliittisessa valistustyössä ja yleensä sivistystason kohottamisessa on vähemmistökansallisuuksien keskuudessa huomattava merkitys omakielisen kirjallisuuden levittämisellä. Se on myös otettava niiden tehtävien joukkoon, joiden tehostelulla suorittamisella merkitsemme vallankumouksemme 15-vuotispäivän. Tämän työn tehostamiseen on meillä nyt sitäkin suurempi syy, kun NKP(b):n Leningradin aluekomitean toimesta on tällä alueella parhaillaan järjestetty erikoinen vähemmistökansallisuuksien kirjallisuuden levityskamppailu. Leningradin alueen puolue-, nuorisoliitto-, neuvosto- ja yhteiskunnallisten järjestöjen on kaikella tarmollaan osallistuttava tähän kamppailuun. Täällä niinkuin Karjalassakin on niiden huolehdittava siitä, että suomenkielinen väestö tulee vallankumouksemme 15-vuotispäivään mennessä entistä huomattavasti suuremmassa määrässä tutustetuksi omakieliseen kirjallisuuteensa.

Vallankumouksen vuosipäivän viettoon valmistuessamme on meidän erikoisesti muistettava ne velvollisuudet, joita kärjistynyt kansainvälinen tilanne, kiristyvä kapitalismin pula, luokkataistelujen terävöityminen kapitalismin maissa ja kaikesta tästä johtuva imperialististen sotien ja Neuvostoliitto-vastaisen hyökkäyksen vaara meille asettavat. Menestyksellisesti voittaessamme kapitalistisen maailman taloudellis-teknillisessä kilpailussa alalla toisensa jälkeen emme saa unohtaa, että meidän on myöskin oltava valmiit hetkellä millä tahansa aseellisesti puolustamaan vallankumoustamme kapitalistis-imperialistisen maailman hyökkäyksiltä. OSO-työn ja sotilaskasvatuksen järjestämisen, tehostamisen ja elävöittämisen on sen tähden oltava kaikissa kollektiivitalouksissa ja työpaikoilla tärkeimpiä tehtäviämme. Sen rinnalla on meidän kiinnitettävä työtätekevien huomiota valppaaseen kansainvälisen ti-

lanteen seuraamiseen, kapitalististen maiden työtätekevien taisteluihin tutustumiseen ja niiden tukemiseen. MOPR-järjestöjen toimintaa tehostamalla on meidän koottava kaikki työtätekevät antamaan apuaan proletariaatin ja työtätekeväin kanvainväiselle taistelulle.

Bolshevistisella tarmolla ja huolellisuudella täyttäessämme tehtävämme ja ne sitoumukset, mitä olemme itsellemme ottaneet, bolshevistisesti kritikoiden työssämme esiintyviä puutteellisuuksia ja poistaen ne luomme takeet sille, että vallankumouksemme 15-vuotispäivään valmistautuminen muodostuu uudeksi valtaavaksi edistysaskeleeksi vallankumouksemme tiellä, ensimmäisen viisivuotissuunnitelman tehtävien täyttämisessä ja toiseen viisivuotissuunnitelmaan valmistautumisessa.

LENIN

Vallankumouksen tehtävät

Lehtemme viime numerossa julkaisimme Leninin heinäkuun päivien jälkeen kirjoittaman kirjoituksen Tunnustuksista, jossa hän osoitti, ettei tunnus "Kaikki valta neuvostoille!" ollut enää silloiseen ajankohtaan soveltuva. Seuraavassa julkaisemamme Leninin kirjoitus Vallankumouksen tehtävät on kirjoitettu v. 1917 lokakuun alussa (syyskuun lopussa v. l.), jolloin tilanne oli muuttunut, bolshevikkien vaikutus työläisten, armeijan ja talonpoikaiston keskuudessa oli kasvanut, työväestö liikehti, maan oli vallannut voimakas talonpoikaisliike ja bolshevikit olivat vallanneet enemmistön Pietarin ja Moskovan neuvostoissa. Muuttunutta tilannetta vastaavasti bolshevikit jälleen esittävät tunnuksen "Kaikki valta neuvostoille!" ja Leninin esityksen mukaisesti siirtyivät valmistamaan aseellista kapinaa. — Seuraavassa julkaisemamme Leninin kirjoitus erinomaisesti osoittaa, kuinka selvästi Lenin tällöin, kuukautta ennen proletariaatin vallanottoa, näki ja ymmärsi tilanteen ja sen kehitysmahdollisuudet ja määritteli vallankumouksen ratkaistavana olevat tehtävät tällä ajankohdalla.

VENÄJÄ on pikkuporvarillinen maa. Väestön valtava enemmistö kuuluu tähän luokkaan. Sen horjuminen porvariston ja proletariaatin välillä on kiertämätön. Vain sen liittyessä proletariaattiin on vallankumouksen, rauhan, vapauden asian voitto, työtätekevien maansaanti taattu helposti, rauhallisesti, nopeasti, tyynesti.

Meidän vallankumouksemme kulku osoittaa meille nämä horjumiset käytännössä. Mutta me emme tee itsellemme harhakuvia es-erräin ja menshevikkien puolueeseen nähden, me tulemme lujasti seisomaan proletaarisella luokkatiellämme. Köyhimpien talonpoikien kurjuus, sodan kauhut, nälän kauhut — kaikki tämä osoittaa joukoille yhä kouraantuntuvammin ja havainnollisemmin, että proletariaattinen tie on oikea, että on välttämätöntä tukea proletaarista vallankumousta.

"Rauhalliset" pikkuporvarilliset toiveet "kokoomuksesta" porvariston kanssa, sovinnosta sen kanssa, mahdollisuudesta "rauhallisesti" odottaa "pian kokoontuvaa" Perustavaa kokousta ym, kaiken tämän murskaa

vallankumouksen kulku armotta, julmasti, järkähtämättömästi. Kornilovilaisuus oli viimeinen katkera opetus, laajakantoinen opetus, jota täydentävät tuhannet ja yhä uudet tuhannet pienten läksyjen opetukset, joita muodostaa kapitalistien ja tilanherrain paikkakunnilla suorittama työläisten ja talonpoikain pettäminen, upseerien suorittama sotilaiden pettäminen jne jne.

Tyytymättömyys, kuohunta, katkeroituneisuus armeijassa, talonpoikaiston ja työläisten keskuudessa kasvaa. Kaikkea lupaava ja mitään toteuttamaton es-erräin ja mensheviikkien "kokoomus" porvariston kanssa hermostuttaa joukkoja, avaa niiden silmät, työntää niitä kapinaan.

Vasemmistolaisten oppositio eserräin (Spiridonova ym) ja menshevikkien (Martov ym) keskuudessa kasvaa, — nousten jo 40 %:iin näiden puolueiden "neuvostossa" ja "edustajakokouksessa". Ja *alhaalla,* proletariaatissa ja talonpoikaistossa, varsinkin köyhimmissä, on enemmistö es-erristä ja mensheviikeistä *"vasemmistolaisia"*.

Kornilovilaisuus opettaa. Kornilovilaisuus on paljon opettanut.

Ei voida tietää kykenevätkö neuvostot nyt menemään es-errien ja menshevikkien johtajia pitemmälle taaten sillä vallankumouksen rauhallisen kehityksen, tai ne tulevat jälleen polkemaan paikallaan, tehden siten proletaarisen kapinan kiertämättömäksi.

Tätä ei voi tietää.

Meidän tehtävämme — auttaa kaiken mahdollisen tekemistä vallankumouksen rauhallisen kehityksen "viimeisen" mahdollisuuden turvaamiseksi, auttaa sitä selittämällä puolueemme ohjelmaa, tekemällä selväksi sen yleiskansallisen luonteen, sen ehdottoman yhdenmukaisuuden väestön valtavan enemmistön etujen ja vaatimusten kanssa.

Seuraavat rivit onkin tarkoitettu tällaisen ohjelman selittämiskokeeksi.

Menemme sen kanssa enemmän "alakerroksiin", joukkojen, palveluskuntalaisten, työläisten, talonpoikain luo, ei vain omien, vaan erikoisestikin, es-erräläisten, puolueettomien, tietämättömien luo. Koetamme kohottaa heidät itsenäiseen arvosteluun, omien päätöstensä esittämiseen, *omien* edustajistojensa lähettämiseen neuvotteluihin, neuvostoihin, hallitukseen, silloin meidän työmme ei mene hukkaan, olipa neuvottelun tulos *mikä tahansa.* Silloin se on kelvollista sekä neuvotteluja että Perustavan kokouksen vaaleja varten, ja yleensä kaikkea poliittista toimintaa varten.

Elämä opettaa bolshevistisen ohjelman ja taktiikan oikeaan osuvaisuuden. Huhtikuun 20 päivästä Kornilovin esiintymiseen on — "niin vähän eletty ja paljon koettu."

Joukkojen kokemus, *sorrettujen* luokkien kokemus on antanut niille tänä aikana kauhistuttavan paljon, ja es-erräin ja menshevikkien johtajat ovat kokonaan eronneet joukoista. Nimenomaan mitä konkreettisimmalla ohjelmalla, mikäli sen käsittely onnistutaan viemään joukkoihin, se paljastuukin kaikkein varmimmin.

SOVITTELUN TUHOISUUS KAPITALISTIEN KANSSA

1. Jättää valtaan porvariston edustajat, vaikkapa vähälukuisinakin, jättää valtaan sellaiset tietoiset kornilovilaiset kuin kenraalit Aleksejev, Klembovski, Bagration, Gagarin ym, tai sellaiset, jotka ovat osoittaneet täydellisen voimattomuutensa povariston edessä ja kykeneväisyytensä toimimaan bonapartelaisesti, kuten Kerenski, — merkitsee avata ovi selkiselälleen, toiselta puolen, nälälle ja kiertämättö-

mälle taloudelliselle katastrofille, jota kapitalistit tarkoituksellisesti kiirehtävät ja kärjistävät, ja toiselta puolen, sotilaalliselle katastrofille, sillä armeija vihaa päämajaa eikä voi innostuksella osallistua imperialistiseen sotaan. Tämän lisäksi kornilovilaiset kenraalit ja upseerit valtaan jääden epäilemättä *tarkoituksella avaavat rintaman saksalaisille,* kuten he tekivät Galitsian ja Riian kanssa. Tämän voi estää vain uuden hallituksen muodostaminen uusilla, alempana esitetyillä perusteilla. Kaiken senjälkeen mitä on koettu huhtikuun 20 päivän jälkeen, olisi minkälaisen tahansa sovittelun jatkaminen porvariston kanssa eserräin ja menshevikkien taholta ei vain virhe, vaan suoraan kansan ja vallankumouksen petosta.

VALTA NEUVOSTOILLE

2. Kaikki valta valtiossa on siirrettävä yksinomaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain neuvostoille määrätyn ohjelman perustalla ja viranomaisten ollessa täysin vastuunalaisia neuvostoille. On heti suoritettava neuvostojen uusintavaalit koko kansan kokemusten huomioimiseksi vallankumouksen viimeisten, erittäin rikassisältöisten viikkojen ajalta, samoinkuin huutavien vääryyksien (suhteettomuus, tava-arvottomuus vaaleissa jne) poistamiseksi, jotka siellä täällä ovat jääneet korjaamattomiksi.

Kaikki valta paikkakunnilla, missä vielä ei ole demokraattisesti valittuja laitoksia, sekä armeijassa on siirettävä yksinomaan paikallisille neuvostoille ja niiden valitsemille komissareille ja muille vain valinnallisille laitoksille.

Ehdottomasti kaikkialla, hallituksen täysin tukiessa, on toteutettava työläisten ja vallankumouksellisten aseistaminen, se on niiden, jotka ovat teoissa osoittaneet kykeneväisyytensä kukistamaan kornilovilaiset, sotajoukot.

KANSOILLE RAUHA

3. Neuvostohallituksen on kehoitettava heti kaikkia sotivia kansoja (s.o. samanaikaisesti sekä niiden hallituksia että työläis- ja talonpoikaisjoukkoja) tekemään heti paikalla yleisen rauhan demokraatisilla ehdoilla, sekä samoin solmiamaan viipymättä vällirauhan (vaikkapa vain kolmeksi kukaudeksi).

Demokraattisen rauhan tärkein ehto on kieltäytyä aluevaltauksista — ei siinä väärässä mielessä, että kaikki vallat palauttavat itselleen menettämänsä, vaan siinä ainoassa oikeassa mielessä, että jokainen kansallisuus, ilman yhtään poikkeusta niin Euroopassa kuin siirtomaissakin, saa vapauden ja mahdollisuuden itse ratkaista, muodostaako se *eri* valtion tai kuuluuko johonkin toiseen haluamaansa valtioon.

Mutta esittäessään rauhanehtoja neuvostohallituksen on itsensä viivyttelemättä ryhdyttävä niitä toteuttamaan käytännössä, s.o. julkaistava ja purettava salaiset sopimukset, joihin me olemme sidottuja tähän saakka, jotka tsaari on solminnut ja jotka lupaavat venäläisille kapitalisteille Turkin, Itävallan ym ryöstämisen. Senjälkeen me olemme velvollisia heti tyydyttämään ukrainalaisten ja suomalaisten ehdot, takaamaan niille, samoinkuin kaikille Venäjän vierasheimoisille, täydellisen vapauden, eroamisvapauteen saakka, sovelluttamaan samaa *koko* Armeniaan, sitoutua puhdistamaan se ja valtaamamme turkkilaiset alueet jne.

Tällaisia rauhanehtoja eivät kapitalistit ota vastaan mielisuosiolla, mutta kaikki kansat ottavat ne vastaan sellaisella valtaavalla myötätunnolla, ja ne synnyttävät sellaisen valtaavan maailmanhistoriallisen innostuksen purkauksen ja yleisen

kuohunnan ryöstösodan jatkamisen johdosta, että, kaiken todennäköisyyden mukaan, me saamme kerralla välirauhan ja suostumuksen rauhanneuvottelujen alkamiseen. Sillä työläisvallankumous sotaa vastaan kasvaa pidättämättömästi kaikkialla, eivätkä rauhaa koskevat fraasit (joilla jo pitkän aikaa pettävät työläisiä ja talonpoikia *kaikki* imperialistiset hallitukset, niiden joukossa myöskin meidän Kerenskin hallitus), vaan vain välien katkaiseminen kapitalistien kanssa ja rauhan ehdottaminen ovat kykeneviä viemään sitä eteenpäin.

Jos tapahtuu vähiten todennäköinen s.o. jos yksikään sotivista valloista ei hyväksy edes välirauhaa, silloin sota meidän puoleltamme tulee todella pakolliseksi, todella oikeudenmukaiseksi ja puolustussodaksi. Ja yksin se, että proletariaatti ja köyhin talonpoikaisto on tästä tietoinen, tekee Venäjän monta kertaa voimakkaammaksi sotilaallisessakin suhteessa, varsinkin senjälkeen, kun on täydellisesti katkaistu välit kansaa ryöstävien kapitalistien kanssa, puhumattakaan siitä, että silloin meidän puoleltamme sota ei tule olemaan sotaa sanoissa, vaan teossa, sotaa liitossa kaikkien maiden sorrettujen luokkien, sotaa liitossa koko maailman sorrettujen kansojen kanssa.

Erikoisesti on varotettava kansaa siitä kapitalistien vakuutuksesta, jonka valtoihin joskus joutuvat pelokkaimmat ja pikkuporvarit, ja joka käsittää sen, että englantilaiset ym kapitalistit, siinä tapauksessa että meidän nykyinen ryöstöliittomme heidän kanssaan rikotaan, voivat muka tuottaa vakavaa vahinkoa Venäjän vallankumoukselle.

Tämä vakuutus on kokonaan valheellinen, sillä "liittolaisten finanssituki", joka rikastuttaa pankkiireja, "tukee" venäläisiä työläisiä ja talonpoikia vain samalla tavalla kuin nuora tukee hirtettyjä. Venäjällä on riittävästi viljaa, hiiltä, naftaa, rautaa, ja näiden tuotteiden oikeaa jakamista varten on välttämätöntä vain vapautua kansaa ryöstävistä tilanherroista ja kapitalisteista. Mitä tulee mahdolliseen sotilaalliseen uhkaan Venäjän kansaa kohtaan sen nykyisten liittolaisten taholta, niin se olettamus, että ranskalaiset ja italialaiset muka voisivat yhdistää sotajoukkonsa saksalaisten kanssa ja lähettää ne oikeudenmukaista rauhaa tarjonnutta Venäjää vastaan, on selvästi joutava olettamus; ja Englanti, Amerikka ja Japani, jos ne julistaisivat sodankin Venäjälle (mikä niille on erittäin vaikea sekä sen takia, että tällaisella sodalla on erittäin vähän suosiota joukkojen keskuudessa, kuin myöskin sentakia, että niiden maiden kapitalistien aineelliset edut eroavat toisistaan Aasian jakokysymyksessä, ja erikoisesti Kiinan ryöstöä koskevassa kysymyksessä), eivät voisi aiheuttaa Venäjälle sadasosaa siitä vahingosta ja onnettomuudesta, joita aiheuttaa sota Saksan, Itävallan ja Turkin kanssa.

MAATA TYÖTÄTEKEVILLE

4. Neuvostohallituksen on heti julistettava kumotuksi ilman lunastusta yksityisomistus tilanherrain maihin ja luovutettava nämä maat talonpoikaiskomiteain hallintoon, Perustavan kokouksen ratkaisuun saakka. Näiden samojen talonpoikaiskomiteain hallintoon on annettava myöskin tilanherrain kartanoiden kalusto niin, että se joutuisi ehdottomasti ensi kädessä ja maksutta köyhimpien talonpoikain käytettäväksi.

Tällaiset toimenpiteet, joita jo kauan sitten on vaatinut talonpoikaiston valtava enemmistö edustajakokoustensa päätöksissä ja sadoissa paikkakunnilta annetuissa vaa-

lievästyksissä (kuten tämä näkyy muiden muassa 242:n vaalievästyksen yhteenvedosta "Talonpoikain edustajain neuvoston isvestijassa"), ovat ehdottoman ja lykkäämättömän välttämättömiä. Mitkään lykkäykset, joista talonpoikaisto on niin paljon kärsinyt "kokoomus"-ministeristön aikana, eivät ole enempää sallittuja.

Jokainen hallitus, joka viivyttelisi näitä toimenpiteitä, on tunnustettava *kansanvastaiseksi* hallitukseksi, joka ansaitsee tulla kukistetuksi ja työläisten ja talonpoikain kapinan murskaamaksi. Ja päinvastoin, vain niitä toimenpiteitä toteuttava hallitus tulee yleiskansalliseksi hallitukseksi.

TAISTELU NÄLKÄÄ JA HÄVITYSTÄ VASTAAN

5. Neuvostohallituksen on heti asetettava yleisvaltakunnallisessa mittakaavassa työläiskontrolli tuotantoon ja kulutukseen nähden. Ilman tätä, kuten toukokuun 6 päivän kokemus jo osoitti, kaikki reformien lupaukset ja niiden yritykset ovat voimattomia, ja nälkä yhdessä kuulumattoman katastrofin kanssa uhkaa koko maata viikko viikolta.

On välttämätöntä pankkien ja vakuutustoiminnan samoinkuin tärkeimpien teollisuusalojen (nafta-, kivihiili-, metallurginen, sokeri- ym teollisuus) viipymätön kansallistuttaminen rinnan ehdottoman kauppasalaisuuden kumoamisen kanssa ja asettamalla työläisten ja talonpoikain taholta mitättömän kapitalistien vähemmistön horjumattoman valvonnan, jotka hyötyvät valtion hankinnoista ja jotka karttavat voittojensa ja omaisuutensa tilivelvollisuutta ja oikeudenmukaista verotusta.

Tällaiset toimenpiteet, jotka eivät ota kopeekkaakaan keskivarakkaan talonpojan, kasakan, eikä pienen elinkeinon harjoittajan omaisuudesta, ovat ehdottomasti oikeuden mukaisia sodan rasitusten tasapuolista kantamista varten ja lykkäämättömiä taistelun käymiseksi nälkää vastaan. Vain hilliten kapitalistien sotarosvoutta ja tehden lopun heidän harkitusta tuotannon pysähdyttämisestään, voidaan saavuttaa työn tuottavaisuuden kohoaminen, yleisen työvelvollisuuden asettaminen, oikea viljan vaihtaminen teollisuustuotteisiin, rikkaiden kätkemän moniin miljaardeihin nousevan paperirahan määrän palaaminen valtion kassaan.

Ilman tällaisia toimenpiteitä on myös mahdoton yksityisomistuksen kumoaminen tilanherrain maihin, sillä tilanherrain maat on suureksi osaksi pantattu pankkeihin ja tilanherrain ja kapitalistien edut ovat eroittamattomasti punoutuneet toisiinsa.

Työläisten, talonpoikain ja sotilaiden edustajain neuvoston Tp.kk:n taloudellisen osaston viimeinen päätöslauselma ("Rabotshaja gaseta" N:o 152) ei tunnusta vain hallituksen toimenpiteiden *"turmiollisuutta"* (kuten viljanhinnan kohottaminen tilanherrain ja kulakkien rikastuttamiseksi), ei vain faktaa hallituksen yhteyteen muodostettujen "taloudellisen elämän järjestelyn keskuselinten *täydellisestä toimettomuudesta"*, vaan myöskin tämän hallituksen suorittaman *"lakien rikkomisen"*. Tämä es-erräin ja menshevikkien hallitsevien puolueiden tunnustus vielä kerran osoittaa porvariston kanssa sovittelevan politiikan rikollisuuden.

TILANHERRAIN JA KAPITALISTIEN VASTAVALLANKUMOUSTA VASTAAN

6. Kornilovin ja Kaledinin kapinaa tuki koko tilanherrain ja ka-

pitalistien luokka, kadettien ("kansanvapauden') puolueen ollessa niiden johdossa. Tämän ovat jo täysin vahvistaneet Tp.kk:n "Isvestijassa" julkaistut tosiasiat.

Mutta tämän vastavallankumouksen täydelliseksi kukistamiseksi eikä edes sen tarkaksi tutkimiseksi ole tehty mitään eikä voida tehdä mitään vakavampaa ilman vallan siirtymistä neuvostoille.

Mikään komitea, jolla ei ole valtiovaltaa, ei kykene suorittamaan täydellistä tutkimusta, vangitsemaan syyllisiä jne. Neuvostohallitus voi ja sen on suoritettava se. Vain se voi, vangiten kornilovilaiset kenraalit ja porvarillisen vastavallankumouksen johtajat (Gutshkovin, Miljukovin, Rjabushkinin, Maklakovin ja kumppanit), hajoittaen vastavallankumoukselliset liitot (Valtakunnan duuman, upseerien liitot ym), antaen niiden jäsenet paikallisten neuvostojen valvonnan alaisiksi, laskien hajalle vastavallankumoukselliset joukko-osastot, turvata Venäjän "kornilovilaisten" yritysten toistumiselta.

Vain se voi muodostaa komitean täydellistä ja selvää kornilovilaisten asiain tutkimista varten, samoinkuin kaikkien muidenkin, vaikkapa porvaristonkin herättämien asiain tutkimista varten, ja vain tällaiselle bolshevikkien puolueen komitea puolestaan kutsuisi työläisiä osoittamaan täydellistä kuuliaisuutta ja avustusta.

Vain neuvostohallitus voisi menestyksellisesti taistella sellaista huutavaa vääryyttä vastaan kuin kapitalistien kansalta ryöstettyjen miljoonien avulla suorittama suurimpien kirjapainojen ja lehtien enemmistön valtaus. On välttämätöntä lakkauttaa porvarilliset vastavallankumoukselliset sanomalehdet ("Retsh", "Ruskoje slovo" ym.), takavarikoida niiden kirjapainot, julistaa yksityiset ilmoitukset sanomalehdissä valtion monopooliksi, siirtää ne hallituksen lehteen, jota neuvostot julkaisevat ja joka kertoo talonpoikaistolle totuuden. Vain näin voidaan ja on lyötävä kapitalistien käsistä rankaisemattoman valheen ja parjauksen, kansan petoksen, talonpoikaiston harhaanjohtamisen, vastavallankumouksen valmistelun voimakas ase.

VALLANKUMOUKSEN RAUHALLINEN KEHITYS

7. Venäjän demokratian eteen, neuvostojen eteen, es-erräin ja menshevikkien puolueen eteen avautuu nyt hyvin harvoin vallankumouksen historiassa tavattava mahdollisuus turvata Perustavan kokouksen koollekutsuminen määrättynä aikana ilman viivytyksiä, tilaisuus pelastaa maa sodalta ja taloudelliselta tuholta, tilaisuus turvata vallankumouksen rauhallinen kehitys.

Jos neuvostot ottavat nyt käsiinsä kokonaisuudessaan ja täydellisesti valtiovallan yllä mainitun ohjelman toteuttamiseksi, niin neuvostoille on taattu ei vain Venäjän väestön yhdeksänkymmenesosan, työväenluokan ja talonpoikaiston valtavan enemmistön kannatus. Neuvostoille on taattu myöskin armeijan ja kansan enemmistön mitä suurin vallankumouksellisin innostus, se innostus, mitä ilman nälän ja sodan voittaminen on mahdoton.

Mistään neuvostojen vastustamisesta ei nyt voisi olla puhettakaan, ellei niiden taholta ilmenisi horjumista. Ei yksikään luokka rohkene nousta kapinaan neuvostoja vastaan, ja tilanherrat kapitalistien kanssa, kornilovilaisuuden kokemuksien opettamina, luovuttavat rauhallisesti vallan neuvostojen uhkavaatimuksen edessä. Kapitalistien osoittaman neuvostojen ohjelman vastuksen voittamiseksi riittää riistäjäin valvonnan järjestäminen työläisten ja

talonpoikain taholta ja sellaisten rangaistusten sovelluttaminen uppiniskaisiin kuin koko omaisuuden takavarikoiminen lyhytaikaisine vangitsemisineen.

Otettuaan kaiken vallan neuvostot voisivat jo nyt — ja se on todennäköisesti niiden viimeinen mahdollisuus — turvata vallankumouksen rauhallisen kehityksen, kansalle rauhallisen edustajainsa valinnan, puolueiden rauhallisen taistelun neuvostojen sisällä, eri puolueiden ohjelmien käytännöllisen kokeilun, vallan rauhallisen siirtymisen puolueelta toiselle.

Jos tämä mahdollisuus lasketaan käsistä, niin koko vallankumouksen kehityksen kulku, alkaen huhtikuun 20 päivästä ja päättyen kornilovilaisuuteen, osoittaa mitä ankarimman kansalaissodan kiertämättömyyden porvariston ja proletariaatin välillä. Kiertämätön katastrofi lähentää tätä sotaa. Sen on päätyttävä, kuten osoittavat kaikki ihmisjärjelle ymmärrettävät tosiasiat ja käsitykset, täydelliseen työväenluokan voittoon, köyhimmän talonpoikaiston tukemana, esitetyn ohjelman toteuttamista varten, mutta se voi osottautua sangen raskaaksi, verta vuodattavaksi, se voi maksaa kymmenien tuhansien tilanherrain, kapitalistien ja heitä kannattavien upseerien hengen. Proletariaatti ei pysähdy minkään uhrien eteen pelastaakseen vallankumouksen, mikä on mahdotonta toteuttaa esitetyn ohjelman ulkopuolella. Mutta proletariaatti tukisi kaikin tavoin neuvostoja, jos ne toteuttaisivat niiden viimeisen mahdollisuuden vallankumouksen rauhalliseen kehitykseen.

"Rabotshij putj" N:oN:o 20 21 lokakuun 9 ja 10 p. (syyskuun 26 ja 27 p. 1917). — Allekirjoitus: N. K.

A. VYISHINSKI

Vallankumouksellinen laillisuus sosialistisen rakennustyön nykyisessä ajankohdassa

ME olemme kahden suuren ajankohdan rajalla, ajankohtien, joina on merkittävä kaksi sellaista selvää, maailman mittakaavassa merkityksellisistä tapahtumaa kuin ovat viisivuotissuunnitelman toteutuminen neljässä vuodessa merkiten se sosialistisen taloutemme perusteen jo olevan rakennetun maassamme, ja siirtyminen historiallisessa mielessä vielä tärkeimmän tehtävän ratkaisemiseen — ei vain loisluokkien, vaan yleensä luokkien likvidoimiseen, niiden syiden hävittämiseen, jotka synnyttävät luokkaeroavaisuuksia ja riistoa, kapitalismin jätteiden voittamiseen taloudessamme ja ihmisten tietoisuudesta ja koko työtätekevän väestön muuttamiseen Liitossamme luokattoman sosialistisen yhteiskunnan aktiivisiksi rakentajiksi. Kuluneena aikana me olemme saavuttaneet suunattomia menestyksiä sosialistisessa rakennustyössä, lopullisesti ja peruuttamattomasti murrettuamme luokkavihollisen, lopullisesti ja peruuttamattomasti ratkaistuamme sosialismin hyväksi Leninin kysymyksen "kuka kenen", osoitettuamme käytännössä, tosiasiassa melkein koko viidentoista neuvostovallan olemassaolon vuonna sankarillisen, kuudennella osaa maapalloa sosialismia rakentavan proletariaatin ehtymättömät luomismahdollisuudet. Tätä voittoa emme ole saaneet ilmaiseksi, vaan on se ollut proletariaatin sitkeän, leppymättö-

män taistelun tulos luokkavihollisemme hurjaa vastarintaa vastaan, luokkavihollisen, joka vielä tähänkään mennessä ei ole luopunut ajatuksesta palauttaa menettämänsä taloudellinen ja poliittinen hallintovalta. Joka askeleella me näemme, miten luokkavihollinen alituisesti käyttää hyväkseen kaikkia virheitä ja puutteellisuuksia työssämme koettaen siirtää tuonnemmaksi lopullisen häviönsä päivää, kuinka tämä murrettu, häviöönsä menevä vihollinen taitavasti kiemurtelee, keksien yhä uusia ja uusia muotoja luokkana vastustaakseen sosialistisen rakennustyön menestystä. Sosialistisen rakennustyön nykyisessä etapissa, jonka XVII puoluekonferenssi merkitsee puolueemme ja koko maamme siirtymisenä asetettujen tehtävien ratkaisuun, luokkavihollisen vastarinta ei vain ole heikkenemässä, vaan milloin siellä, milloin täällä voimistuu ja esiintyy mitä julmimmissa ja häikäilemättömimmissä muodoissa.

Vähentymättömällä voimalla maaseudun kulakki ja kaupungin vastavallankumouksellinen bandiittijoukko yrittää käyttää koettuja keinojaan kostaakseen ja petollisesti hyökätäkseen sosialistisen rakennustyön rintamalla.

Puukko ja salamurha, parjaus ja provokatio, tuholaisuus ja sabotaashi, kas siinä vastavallankumouksellinen asevarasto, jota käyttää luokkavihollisemme huolimatta kärsimästään ratkaisevasta ja lopullisesta tappiosta. Eikä tämä ole sattuma sillä, kuten Lenin osoitti, — jokaisessa syvällekäyvässä vallankumouksessa riistäjien sitkeä ja epätoivoinen vastarinta on sääntönä, sillä kukistuneista riistäjistä, jotka eivät ole odottaneet kukistamistaan, tämä on tuntunut uskomattomalta ja mahdottomalta ajatella, joten he kymmenkertaisella energialla, raivokkaalla vimmalla ja äärimmäisessä vihassa syöksyvät taisteluun heiltä poistetun paratiisin takaisinsaamiseksi, perheittensä puolesta, jotka elivät niin mukavasti ja joita nykyään "tavalliset rahvaasta lähteneet lurjukset" tuomitsevat köyhyyteen ja kurjuuteen (jota heille on "tavallinen työ") (XV osa). Johtuu mieleen tov. Stalinin jo vuonna 1929 tätä luokkavihollisen kasvavaa vastustusprosessia koskeva analyysi hänen sanoessaan, että "luokkataistelun ja kapitalistien kärjistymisen mekaniikka sisältyy kapitalististen elementtien tajuamaan voimaamme ja omaan heikkouteensa... Kuolevat luokat eivät vastusta siksi, että ne ovat tulleet vahvemmiksi kuin me, vaan siksi, että sosialismi kasvaa nopeammin kuin ne ja ne käyvät meitä heikommiksi, ja juuri siksi, että he tulevat heikommiksi, että ne aavistavat olemassaolonsa viimeisten päivien lyövän, on niiden pakko vastustaa kaikin keinoin ja kaikin voimin."

Tämän prosessin logiikka sisältyy siihen, että mikään luokka, joka kadottaa poliittisen ja taloudellisen hallintonsa ja joutuu poistumaan historian näyttämöltä, ei voi eikä tahdo poistua vapaaehtoisesti tekemättä mitä sitkeintä vastarintaa hyökkäävälle, uudelle yhteiskuntaluokalle, koettamatta käyttää "kaikki jälellä olevat voimansa puolustaakseen olemassaoloaan" (Stalin).

Olisi tietystikin virheellistä katsella asiaa sillä tavoin, että luokkataistelu kaikissa etapeissaan säilyttää yhdet ja samat muodot, että luokkavihollinen käyttää yhtä ja samaa taktiikkaa ja sovittaa samoja menetelmiä vastarinnassaan. Historia osoittaa päinvastaista. Proletaarisen vallankumouksemme käytännön kautta se osoittaa täysin oikeaksi johtajiemme ohjeet siitä, että on välttämätöntä muuttaa luokkataistelumenetelmiä, joita sovitamme proleta-

riaatin vihollisten menestyksellä toteuttamaamme sosialistista rakennustyötä vastaan suunnattuihin otteisiin. Proletaarisen vallankumouksemme kehityksensä jokaisessa etapissa lähes viidentoista vuoden aikana törmätessä riistäjien työväenluokan asiaa vastustavaan sitkeään ja epätoivoiseen vastarintaan voimme nähdä, miten todella monenlaiset ovat tämän luokkavastarinnan muodot, ja miten luokkavihollinen muodostaa taktiikkansa ja luokkataistelussa käyttämänsä metoodit, muodostuneita historiallisia ehtoja ja historiallisia tilanteita vastaaviksi.

"Luokkien hävittäminen", — kirjoitti Lenin, — "on vaikean, sitkeän luokkataistelun asia, joka taistelu pääoman vallan kukistuttua, porvarillisen valtion murruttua, proletariaatin diktatuurin tultua perustetuksi ei häviä (kuten kuvittelevat vanhan sosialismin, ja vanhan sosialidemokratian vetelöittäjät), vaan ainoastaan muuttaa muotoaan, tullen monessa suhteessa entistä säälimättömämmäksi". Tämän leninismin klassillisen säännön vahvistamiseksi voimme löytää nykyäänkin monilukuisia esimerkkejä todellisuudestamme ja varsinkin meidän oikeuselimiemme työalalta, jotka etupäässä ovat tekemisissä luokkavihollistemme vastarinnan ja sen yrityksien kanssa tehdä vastarintaa käyttämällä hyväkseen monin tavoin kaikenlaisia seikkoja. Näissä olosuhteissa olisi mitä suurinta opportunismia ajatella Neuvostoliiton yhteiskunnallisen kehityksen rauhallista ja levollista perspektiiviä, ajatella jotakin "kehityksen sujuvaa kulkua", "kulakkipesien" "kasvamista" sosialistisen rakennustyön systeemiin, sitä että nyt jo asteittain alkavat hävitä epätoivoiset ja monenlaiset, sosialistisen rakennustyön suorittajia vastaan kohdistetut hyökkäykset proletariaatin luokkavihollisten puolelta. Me, kuten tästä jo varoitti maatamme ja puoluetta XVII puoluekonferenssi, emme voi odottaa tämän vastarinnan loppumista, luokkataistelun muotojen helpottumista. Päinvastoin määrätyillä aloilla ja määrättyinä aikoina tulevat ne saamaan sitkeämmän ja kiivaamman luonteen. Siksipä juuri oikeaan aikaan puolueemme ja hallitus ovat asettaneet kysymyksen vallankumouksellisesta laillisuudesta, kysymyksen, joka ei ensikertaa esiinny käytännössämme ja jolla jo on meillä oma historiansa. Meidän on tässä päättävällä tavalla torjuttava vallankumouksellisen laillisuuden sellaiset tulkitsemisyritykset, että itseasiassa kaikki eroitus vallankumouksellisen laillisuuden ja niin sanoaksemme laillisuuden välillä yleensä katoaa. Me muistamme, miten neuvostoprokuratuurin perustamisen alkuaikoina, elimeksi jonka tehtävänä on suojella vallankumouksellista laillisuutta ex officio (tehtävän puolesta), tehtiin yrityksiä, jotka asiallisesti olivat sisällöltään marxilais-leniniläisen käsityksen väärentämistä vallankumouksellisesta laillisuudesta, samanlaista väärentämistä kuin kysymys proletaarisen vallankumouksen sen etapin luonteesta, joka liittyi siirtymiseen sotakommunismista uuteen talouspolitiikkaan.

Vallankumouksemme historian tänä aikana porvarillisten teoreetikkojen ja heidän oikeisto-opportunististen kannattajiensa taholta kuului ääniä, että vallankumouksellinen laillisuus ei ole mitään muuta kuin uuden talouspolitiikan toimenpide, kuten tämän erikoisen selvästi lausui eräs näistä teoreetikoista, että uuteen talouspolitiikkaan siirryttäessä esiintyy "lakien porvarillisen suhteen ideologisen muodon perusmerkitys suhteessa kapitalistiseen valtioon" (Arhipov). Jos tämä väite olisi oikein, jos vallankumouksellinen laillisuus todellakin edustaisi

yksinkertaisesti uuden talouspolitiikan funktiota, niin emme me mitenkään voisi selvittää vallankumouksellisen laillisuuden kysymyksen sellaista kärkevää ja päättävää asettelua nykyaikana, jolloin me olemme läpikäymässä periodia, joka on NEPin viimeinen kausi, kuten kuuluu t. Stalinin määritelmä, jonka puolueemme johtaja esitti XVI puoluekokouksessa.

Vallankumouksellinen laillisuus ei ole uuden talouspolitiikan funktio (toiminta-apu). Vallankumouksellinen laillisuus on proletariaatin diktatuurin funktio. Vallankumouksellinen laillisuus on eräs muoto, eräs metoodi, menetelmätapa, keino, jonka avulla vallankumoustaan toteuttava proletariaatti helpottaa voitollisen eteenpäin kulkunsa kaikkia probleemeja, ratkastavanaan olevia kysymyksiä. Vallankumouksellinen laillisuus ei ole laillisuutta siinä mielessä, jollaisena se käsitetään porvarillisissa laeissa, sillä viimemainitussa laillisuudella on taantumuksellinen tehtävä, sen ajaessa vallitsevien olojen järkähtämättömyyttä ja vastustaessaan kaikkia yrityksiä aikaansaada niihin muutoksia. Onhan poliittisen herruuden vallanneen porvariston elämänkysymys suojella saavuttamaansa poliittista herruutta kaikilla käytettävissään olevilla keinoilla, ja näiden keinojen joukossa on tärkeä paikka porvarillisilla laeilla.

"Porvaristolle tietystikin" — kirjoitti yli 80 vuotta sitten Engels — "laki on pyhä, se kun on sen oman voiman hedelmä ja julkaistu sen itsensä ja sen etujen suojelemiseksi. Se mainiosti ymmärtää, että jos jokin yksityinen laki sille onkin vahingollinen, niin lainsäädäntö yleensä suuntautuu sen etujen suojelemiseen. Se tietää ennen kaikkea, että lain pyhyys vallitsevan järjestyksen koskemattomuus on voimassa erään yhteiskunnan osan aktiivisen tahdon ilmaisun pohjalla toisaalta ja passiivisen toisaalta, ja sellaisena on sen yhteiskunnallisen aseman mitä vahvin tuki. Englannin porvaristolle on laki pyhä siksi, että se siinä samoin kuin jumalassaankin löytää oman itsensä. Siksipä juuri poliisin kapulalla, joka juuri onkin porvariston kapula, on niin hämmästyttävän rauhoittava vaikutus porvaristoon. Siksipä juuri porvaristo on niin kiinnostettu lakiensa järkkymättömään lujuuteen nähden, lakiensa joiden tarkoituksena on suojella sen intressejä, etuja kaikilta mahdollisilta vaaroilta joita liittyy nousevan yhteiskunnallisen luokan, proletariaatin, porvaristoa vastaan suunnattuun liikkeeseen" (*Työväenluokan asema Englannissa*). Aivan toisin on proletaaristen lakien laita. Nekin tarkoittavat luokkaherruuden tukemista, mutta se on sortajien ikeestä vapautuneen työväenluokan valtiutta. Proletariaatilla ei ole mitään syytä pelätä minkäänlaisia muutoksia laeissaan, ei mitään syytä epäillä jokaisessa muutoksessa muka piilevää vaaraa, josta juuri suojelee juuri tämä laki ja sen varjelemat luokkaintressit, sillä ei ole olemassa sitä voimaa, joka voisi uhata sen luokkavaltiutta. Juuri siksi on proletaarinen laki dynaaminen, muutoksien alainen, kritiikkiin pohjautuva ja tähän kritiikkiin liittyen muuttuva, on joustava ja elastinen heijastaen niiden yhteiskunnallisten suhteiden koko sitä joustavuutta ja dialektiikkaa, joissa se muodostuu ja käytäntöön sovitetaan. Proletaarinen laki on sentähden mahtava luova voima proletariaatin käsissä, sitäkin mahtavampi siksi, että se on konkreettinen, vailla sitä abstraktista mystiilisyyttä, jossa laajoille joukoille esiintyy porvarillinen laki, jonka tarkoituksena on viedä — "porvariston palmikoiman ruoskan" osaa (Engels). Meidän on päättävästi

torjuttava vallankumouksellisen laillisuuden sellaiset käsittämisyrityksetkin, jotka lähtevät vallankumouksellisen laillisuuden ja sosialistisen oikeustietoisuuden sekä vallankumouksellisen tarkoituksenmukaisuuden toisilleen vastakkain asettamisesta. Vallankumouksellisen laillisuuden porvarillis- opportunistisena väärennyksenä on lyötävä alas kaikki tähän vastakkain asettamiseen perustuvat katsantokannat. Proletaarinen vallankumous historiallisen olemassaolonsa ensimmäisestä askeleesta alkaen on turvautunut lain käytön apuun käyttäen oikeudellista muotoaan vallankumouksellisen myrskyn ja paineen luomien suhteiden järjestelemiseksi. Luonteenomaista on, että miltei kansalaissodan palon aikana nimenomaan Lenin vaati "pyhinä valvomaan neuvostovallan lakeja ja määräyksiä, ja silmällä pitämään, että kaikki niitä noudattavat." Jo v. 1918 YVTK vahvisti asetuksen (8.XI 1918) *Lakien täsmällisestä täyttämisestä,* joka asetus uhkasi ankaralla rangaistuksella kaikkia niitä, jotka uskalsivat olla huomioon ottamatta neuvostolakien vaatimuksia.

Jo nämä tosiasiat ja neuvostohallituksen tänä aikana toinen toisensa jälkeen julkaisemat, moninaisia taloudellisia, sotilaallisia ja valistuksellisia rakennuskysymyksiä koskevat asetukset puhuvat niiden tarinoiden täydellisestä perusteettomuudesta, että ensi aikoina "vallankumous ei ensimmäisiä päätöksiä sitonut laillisiin muotoihin", että "vallankumouksellinen alkuvoimaisuus oli täydessä käynnissä eikä ollut juridisesti formuloitu" (Trainin). Ei ole vaikea osoittaa, että sellainen vallankumouksellisen laillisuuden käsittäminen johtaa vallankumouksellisen sisällön hämäämiseen vallankumouksellisen laillisuuden käsitteestä. Sellainen vallankumouksellisen laillisuuden kysymyksen aatejärjestelmä, joka asettaa vastakkain määrätyn juriidisen formuloidun vallankumouksellisen laillisuuden ja vallankumouksellisen alkuvoimaisuuden, proletaarisen vallankumouksen ensivuosien vallankumouksellisen tarkoituksenmukaisuuden, jolloin vallitsi vallankumousta edeltävä alkuvoimaisuus, jota kuvataan mahtavana luovana voimana, johtaa välttämättömästi väitteeseen, että vallankumouksellinen laillisuus on vailla tätä luovaa sisältöään. Se on sanasta sanaan Ustjralovin käsityskanta proletaarisesta vallankumouksesta NEPin etapissa, hänen puhuessaan proletaarisen valtion luota poislähteneestä "vallankumouksen enkelistä". Vallankumouksellinen laillisuus, vallankumouksellinen tarkoituksenmukaisuus, sosialistinen oikeustaju eivät ole toisiaan sulkevia, vaan täydentäviä käsitteitä. Vallankumouksellinen tarkoituksenmukaisuus, se on päämäärä, johon pyrkii proletaarinen vallankumous, luokkien lopullisesti hävittäminen, luokattoman yhteiskunnan ja sen jälkeen kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen päämäärä. Sosialistinen oikeustietoisuus, se on tietoisuutta niistä vallankumouksen päämääristä, jotka määräävät proletaaristen vallankumouksellisten elimien toiminnan, varsinkin oikeuselimien, joiden velvollisuutena on toimia sosialistista tietoisuutta vastaavasti neuvosto-oikeuden teorian ja käytännön alalla. Vallankumouksellinen laillisuus on keino, jonka avulla ja nojaten sosialistiseen oikeustajuun proletariaatti taistelee toteuttaakseen vallankumouksellisia päämääriään. Vain aivan mahdottomat opportunistit, henkilöt, jotka ovat porvarillisen oikeusskolastiikan kahleissa, eivät ymmärrä välttämätöntä, katkaisematonta yhteyttä kaikkien näiden kolmen käsitteen kesken, jotka kokonaisuutena edustavat jakamatonta yhtenäisyyttä.

* * *

Vallankumouksellisen laillisuuden olemuksen ja sisällön oikea, marxismi-leninismin teoreettisiin perusteihin nojautuva käsitys on aivan välttämätön käytännöllisen työn oikein järjestämiseksi niin, että toteutetaan tämä vallankumouksellinen laillisuus. Voidaksemme oikein käsittää vallankumouksellisen laillisuuden olemuksen on välttämätöntä lähteä vallankumouksellisen laillisuuden niistä sosialistisista erikoisuuksista ja ominaisuuksista, joista jo olemme edellä puhuneet ja jotka sisältyvät sen luovaan luonteeseen toisaalta ja sen kulttuuris-kasvatukselliseen tehtävään toisaalta. Tämä sen rooli erikoisen selvästi esiintyy neuvosto-oikeusistuimen toiminnassa "kasvatuksen ja kurin aseena ja kouluna, varsinkin tuotannollis-toverioikeuksien, kollektiivitalouksien oikeuksien jne. toiminnassa, vaikka viimemainitut eivät kuulukaan valtion oikeusistuinten järjestelmään, mutta siitä huolimatta ansaitsevat suuren huomion yleensä ja varsinkin kysymyksessä vallankumouksellisesta laillisuudesta. Asiaa ei tule käsittää siten, että vallankumouksellisen laillisuuden rintamalla esiintyvät kysymykset rajoittuvat pakon avulla taisteluun vallankumouksellisen laillisuuden rikkomuksia vastaan proletaarisessa valtiossa. Taistelu näitä rikkomuksia vastaan pakon avulla on tietysti aivan välttämätön ja kiertämätön ehto neuvostovaltion vaatimuksien toteuttamiseksi, mutta rinnan tämän taistelumuodon kanssa neuvostolakien toteuttamiseksi varsinkin rikollisuusvastaisten pakkokeinojen avulla, oikeuslaitosten työntekijöiden eteen taistelussa vallankumouksellisen laillisuuden puolesta astuu valistuksellisluontoiset tehtävät, kasvatukselliset tehtävät. Tässä me näemme uuden ja mitä luonteenomaisimman eron vallankumouksellisen laillisuuden ja porvarillisen laillisuuden välillä. Samaan aikaan, kun porvarillinen laillisuus rajoittuu yksinomaan väkivalta- ja pakotuskeinoihin, niin vallankumouksellinen laillisuus ei ollenkaan vähemmässä määrin käytä vakuuttamisen keinoja vaikuttaen kasvatuksellisesti ja kulttuuris-kasvatuksellisesti ympäristöönsä. Ei olekaan sattuma, että Lenin ja Stalin asettaessaan ja ratkaistessaan probleemin vallankumouksellisesta laillisuudesta aina asettavat sen yhteen kulttuurivallankumouksen probleemin kanssa. Teeseissään *Uusi talouspolitiikka ja politvalistuksen tehtävän* Lenin rinnan pykälän 8 kanssa, jossa hän puhuu kulttuurivallankumouksen tehtävistä ("kulttuurin kohottaminen" jne.) asettaa 9 pykälän, jossa käsitellään vallankumouksellisen laillisuuden tehtäviä, formuloiden ne seuraavasti: "laillisuuden kohottaminen... on oppia kulttuurisesti taistelemaan laillisuuden puolesta, ensinkään unohtamatta laillisuuden ja vallankumouksen rajaa". Teoksessaan *Leninismin kysymyksiä* t. Stalin puhuessaan proletariaatin diktatuurin eri aikajaksoista eri muodoista ja työn eri metodeista korostaa, että määrättynä kautena, "sosialismin rakentamisen kautena päinvastoin erikoisesti pistää silmään diktatuurin rauhallinen organisatoorinen ja kulttuuri työ, *vallankumouksellinen laillisuus*.." (minun alleviivaamani — A. V.) jne. Tällainen *vallankumouksellisen laillisuuden ja kulttuurivallankumouksen yhdistäminen* on selvitettävissä itse tehtävien periaatteellisen sisällön kautta, tehtävien jotka ovat vallankumouksellisen laillisuuden elimille yhteiskunnan sosialistisen uudelleen rakentamisen puolesta taistelevan työväenluokan diktatuurin eliminä. Vallankumouksellisen laillisuuden viimemainittu piirre erikoisesti ilmenee oikeudenkäytön niissä elimissä, joiden tehtävänä on työväenluokasta lähtenei-

den vakiintumattomien ainesten uudelleen kasvattaminen ja luokastaan vajonneiden aineksien mukauttaminen käytännölliseen, työhön rakentuvaan yhteiselämään. Ojennustyölaitokset, jotka meillä ovat porvarillisten vankiloiden asemasta, kuitenkaan niitä ollenkaan muistuttamatta ulkoasultaan ja vielä vähemmän toimintansa sisällön puolesta, nämä ojennustyölaitokset toimivat juuri vallankumouksellisen laillisuuden eliminä, kasvattaen kunnioitusta neuvostolakeihin ja muokaten kapitalististen jätteiden kahleissa vielä olevien ja siksi neuvostovaltaa ja proletaarisen vallankumouksen etuja vastaan rikkovien työtätekevien luonnetta ja elämäntottumuksia. Porvarillisten lakien vallitessa on mahdoton ajatella rikollisiin nähden voitavan sovittaa tämänlaatuista vaikutusjärjestelmää, joka vaikkapa edes jossakin määrin muistuttaisi neuvostovaltion ojennustyölaitoksia. Porvarillisten lakien mukaan tällainen järjestelmä on laiton. Samanaikaisesti neuvostolainkäytön elimien järjestelmässä, joka toteuttaa vallankumouksellisen laillisuuden periaatteita, neuvostomaamme toteuttaman järjestelmän mukaiset työojennuslaitokset ja niiden työ ovat loogillisia seurauksia proletaarisen, vallankumouksellisen laillisuuden periaatteista. Tätä kysymystä varsin selvästi selitti oikeudenkäyttöä ohjaavien työntekijäin äsken pidetyssä VI neuvottelukokouksessa esiintyessään tov. Postyishev, sanoen, että "meidän on huomattavasti voimistutettava kasvatuksellisen ja yhteiskunnallisen vaikutuksen elementtejä lainkäytön elimien kaikessa työssä", että "meidän on maksimaalisesti käytettävä kasvatuksellisia menetelmiä, yhteiskunnallisen vaikutuksen metodeja tästä ryhmästä vastuuseen vedettyjen oikaisemiseksi ja kasvattamiseksi" (s.o. rokulinpitäjien, ansaitsemattomien palkkojen tavottajien, sosialistisen tuotannon häiriönaiheuttajien. — A. V.) että "säilyttäen rankaisupolitiikkamme, pakkotoimenpiteemme kaikessa ankaruudessaan, alistamistoimenpiteemme luokkavihollisemme, kulakkien ja kaupunkien kapitalististen aineksien keskuudesta lähteneisiin aineksiin nähden, meidän on jo nyt samanaikaisesti asetettava kysymys ojennustyön vaikutuskeinojen ja kasvatuksellisten elementtien voimistuttamisesta toimenpiteissämme, joita käyttävät meidän lainkäyttömme elimet näistä piireistä lähteneisiin tuomittuihin nähden."

Siten vallankumouksellisen laillisuuden käsitteisiin liittyy kokonainen järjestelmä syvästi kulttuuris- ja kasvatuksellisluonteisia toimenpiteitä, jotka ovat todistuksena siitä yhteydestä, mikä on olemassa vallankumouksellisen laillisuuden probleemin ja kulttuurivallankumouksen probleemin välillä.

Meillä on ratkaistavanamme luokkien hävittämisen tehtävä, mutta me tiedämme ja edeltäkäsin näemme luokkataistelun vastaisen kiertämättömän kärjistymisen määrätyillä osilla ja määrättyinä aikoina, mikä vaatii koko neuvostovallan elimien systeemin maksimaalista lujittamista, vaatii proletariaatin diktatuurin lujittamista. Ei voi olla puhettakaan työväenluokan diktatuurin heikentämisestä, mistään miedontamisesta, jotka puheet ovat niin kiertämättömiä kaikessa lörpöttelyssä valtion "kuolemisesta".

XVII puoluekonferenssissa tov. Molotov selostuksessaan päättävästi torjui kaiken lörpöttelyn valtion kuolemisesta, osottaen teorian proletariaatin diktatuurin kuolemisesta nykyisessä etapissa luonteeltaan selvästi "vasemmistolaiseksi", mikä muistuttaa kokonaista sarjaa vasemmistolaisia teorioita "rahan kuolemisesta", taloudellisen kannattavaisuusperiaatteen yhteensovittamatto-

muudesta suunnitelmallisuuden kanssa, kollektiivitalouksien muuttamisesta neuvostotalouksiksi jne.

XVI puoluekokouksessa sanoi tov. Stalin: "Me olemme valtion kuolemisen kannattajia, ja samanaikaisesti me olemme proletariaatin diktatuurin voimistuttamisen kannalla, joka edustaa kaikkein mahtavinta ja kaikkein voimakkainta kaikista koskaan olemassa olleista valtiovalloista. Valtiovallan korkein kehittäminen siinä tarkoituksessa, että valmistettaisiin ehdot valtiovallan kuolemiselle — kas sellainen on marxilainen formulointi. Eikö tämä ole "ristiriitaista"? Kyllä se on "ristiriitaista". Mutta tämä ristiriitaisuus on elämään perustuvaa ja heijastaa kokonaisuudessaan marxilaista dialektiikkaa" (XVI puoluekokous, t. Stalinin selostus).

On aivan luonnollista, että asetettaessa näin kysymys ainoalla oikealla tavalla, täytyy kysymys olla neuvostolainkäytön elimien maksimaalisesta lujittamisesta, niillä kun on nykyään sellainen vastuunalainen tehtävä kuin vallankumouksellisen laillisuuden toteuttaminen. Me olemme saavuttaneet huomattavia menestyksiä vallankumouksellisen laillisuuden ja sen peruselimen, neuvostoprokuratuurin, lujittamisessa, joka elin perustettiin 10 vuotta sitten (kesäk. 16 p. 1922) Leninin alotteesta, joka neuvostoprokuratuurista pyrki muodostamaan elimen valvomaan, "ettei yksikään, yhdenkään paikallisen elimen päätös poikkeaisi laeista", joka "olisi velvollinen protesteeraamaan jokaisesta laittomasta päätöksestä" ja ryhtymään toimenpiteisiin "että koko tasavallassa vakiintuisi ehdottomasti samanlainen käsitys laillisuudesta" että ei olisi "kalugalaista laillisuutta" ja "kasanilaista laillisuutta"... Y.V.T.K:n kolmas istunto vahvistaessaan päätöksen prokuratuurin perustamisesta asettikin juuri nämä tehtävät prokuratuurin valvontaelimille, täydellisesti Leninin esittämiä vaatimuksia vastaavasti. Tänä kautena on voimakkaasti vahvistunut myöskin prokuratuurimme. Prokuratuurin työntekijöiden joukossa on 42 prosentista (tutkijoista) 99 prosenttiin (piirien prokuraattoreista) puolueenjäseniä, 26 prosentista (tutkijoista) 48 prosenttiin (prokuraattoreista) työläisiä Oikeudenkäyttöelimien: "tuomioistuimien, prokuratuurin, tutkijoiden, ja työojennuslaitosten johtavien työntekijöiden keskuudessa on yli 75 % puolueen jäseniä, lähes 40 % työläisiä, jonka ohella melkein 49 %:lla kaikista työntekijöistä on työskentelyaika oikeudenkäyttöelimien palveluksessa yli 3 vuotta. Tällaiset kaaderit sellaisenaan jo ovat paljon puhuvia niiden saavutusten suhteen, mitä neuvosto-oikeudella kuluneen 10 vuoden aikana on. Koko ajan ovat neuvosto-oikeuden elimet järkähtämättä ja jatkuvasti toimineet puolueen uskollisina apulaisina taistelussa proletariaatin luokkavihollista vastaan, taistelussa sosialistisen rakennustyön menestyksen puolesta. Proletariaatin diktatuurin miekka on usean kerran vastustamattomalla voimalla, neuvosto-oikeuden elimien käsien pitämänä kohdannut niiden päätä, jotka ovat yrittäneet vastustaa proletaarisen vallankumouksen voittoisaa etenemistä. SNTL loistavissa saavutuksissa sosialistisen rakennustyön alalla ei suinkaan ole vähäinen määrä energiaa, käytettyä voimaa ja ansioita oikeudenkäytön työntekijöiden osalla. Tästä huolimatta tehdessämme yhteenvetoa kuluneen 10 vuoden ajalta neuvosto-oikeuden käytön alalla emme voi olla merkitsemättä joukkoa mitä suurimpia virheitä ja vääristelyjä, joita ovat tehneet erikoistapauksissa ja määrättyinä ajankohtina neuvosto-oikeuden edustajat. Nimenomaan tästä puhutaan NKP(b):n KK:n ja SNTL:n

KKN:n vallankumouksellista laillisuutta koskevissa päätöksissä, joissa osoitetaan "tapahtuneihin, yhä vielä merkittävän lukuisiin vallankumouksellisuuden laillisuuden rikkomuksiin tehtäviä suorittavien henkilöiden taholta ja virheisiin sen toteuttamisessa varsinkin maaseudulla". Lehdistössä on esitetty ja esitetään joka päivä konkreettisia tosiasioita tällaisista vääristelyistä, jotka vaativat mitä vakavinta suhtautumista. Mikä on näiden väärennyksien syynä? Mistä on etsittävä selitys vallankumouksellisen laillisuuden loukkaamista koskeviin tosiasioihin neuvostokoneiston yksityisten työntekijöiden ja varsinkin yksityisten neuvosto-oikeuden palveluksessa olevien henkilöiden taholta? Ei ole epäilystäkään, että yhtenä syynä näihin väärennyksiin on riittämätön luokka-poliittinen lujuus, riittämätön poliittinen kasvatus, sosialistisen rakennustyön työväenluokan ja proletaarisen valtion edessä olevien tehtävien ja niiden ratkaisumenetelmien riittämätön käsittäminen, moniin seikkoihin perustuva, mutta pääasiassa näiden toimiaan suorittavien henkilöiden riittämättömään kulttuurisuuteen perustuva kykenemättömyys käytännössä oikein sovittaa ja toteuttaa puolueen yleistä linjaa. Ei myöskään ole epäilystä siitä, että näiden syytösten joukossa on mainittava proletariaatin luokalle vieraiden vaikutusten tunkeutuminen neuvostotyöntekijöiden keskuuteen, ja varsinkin sellaisten vaikutuksien, jotka yksityisissä tapauksissa muuttavat alemman neuvostokoneiston yksityisiä työntekijöitä neuvostovallalle vieraiden vaikutuksien apulaisiksi sietäjiksi ja salaajiksi ja tekevät heistä näiden vaikutteiden äänitorvia. Juuri täten on selvitettävissä ne puolueemme linjan ja vallankumouksellisen laillisuuden vääristelyt, jotka esiintyvät rankaisupolitiikan ja asuntopolitiikan vääristelyinä ja kiinteiden tehtävien käyttämispolitiikassa, niitä kun yksityistapauksissa annetaan keskivarakkaille ja kollektiivisille talouksille ja päinvastoin ei anneta kulakkitalouksille, jotka siten saavat huojennuksia ja etuoikeuksia ja välttyvät verotuksesta, siten säilyttäen taloudellisen voimakkuutensa, jota he käyttävät sosialistisen rakennustyön asiaa vastaan. Nimenomaan nämä syyt selittävät vääristelyt kollektiivisen rakennustyön periaatteiden rikkomuksien alalla, jotka ilmenevät kollektiivitalouksien omaisuuden ja varojen laittomassa määräilemisessä, ilmenevät kollektiivitalouksien ja niiden jäsenten pelkkänä komentelemisena, valintaperusteiden syrjäyttämisenä jne.

Ei ole tarpeen puhua siitä, miten turmiollisesti vaikututtavat vallankumouksellisen laillisuuden rikkomukset sosialistisen rakennustyön saavutuksiin varsinkin maaseudulla, jossa jokainen edistysaskeleemme kohtaa ankaraa vastarintaa kulakiston taholta, joka tosin on murrettu, mutta yhä yrittää tehdä vastarintaa. Analysoitaessa niin sanottuja kollektiivitalouksista eronneita, jotka ovat herpaannuttaneet erään osan kollektiivitalouksista viimekeväänä, osoittautui, että suurta osaa tässä prosessissa ovat näytelleet vallankumouksellisen laillisuuden rikkomukset, joita kulakki on taitavasti hyväksikäyttänyt suunnaten iskunsa kollektiivitalouksien rappeutumiseen ja niiden taloudellis-järjestölliseen lujittumiseen. Tämä jälleen kerran tyhjentävän täydellisesti osottaa oikeaksi Leninin sanat, että "pieninkin laittomuus, pieninkin neuvostojärjestyksen rikkomus on aukko, jota heti käyttävät hyväksensä työtätekevien viholliset."

Siksipä onkin sellainen poikkeuksellinen itseasiassa historiallinen merkitys vallankumouksellista laillil-

suutta koskevilla KK:n ja KKN:n päätöksillä. Ei ole vähintäkään epäilystä, että näillä päätöksillä on suunnaton tehtävä työväenluokan, puolueemme, maamme koko työtätekevän väestön mobilisoimisessa taisteluun puolueen ja hallituksen politiikan kaikenlaisia väärentelyjä ja väärinkäyttöä vastaan. Ei ole vähintäkään epäilystä, että näiden päätösten pohjalla yhä enemmän vahvistuvat vallankumouksellisen laillisuuden elimet ja varsinkin etukädessä neuvosto-oikeuden käytön elimet. Nämä päätökset asettavat näiden elimien eteen suunnattomia tehtäviä, vaativat näiden elimien viivyttelemätöntä ja perinpohjaista uudelleen järjestelyä ja poikkeuksellisella voimalla korostavat vallankumouksellisen laillisuuden elinten työn laadun merkitystä, minkä tulee täydelleen vastata aikamme vaatimuksia, maamme proletariaatin ja työtätekevien joukkojen vaatimuksia, näiden asettaessa yhä kasvavia vaatimuksia aineellisen ja kulttuurisen elämän tarpeittensa tyydyttämisen alalla. Nämä päätökset jälleen kerran puhuvat välttämättömyydestä lopettaa elottoman-virkamiesmäinen suhtautuminen eläviin ihmisiin ja sietämätön kuhnustelu, josta Lenin sanoi että "sen takia kaikki meidät, myöskin oikeusasiankansankomissariaatti, on kahdesti hirtettävä haisevaan köyteen" ("Leninin kirje P. A. Bogdanoville hidastelujen johdosta "Faulerin" sähköaurojen rakentamisessa). Nämä päätökset kajahtelevat vallankumouksellisena signaalina, taistelukutsuna johdonmukaiseen ja säälimättömään taisteluun puolueen ohjeiden ja neuvostovallan lakien kaikkia rikkomisia ja rikkojia vastaan. Itse vallankumouksellisen laillisuuden elimistä tulee nyt merkittävissä määrin riippumaan tämän taistelun menestys, jonka vaikeudet tietysti vielä ovat suuret, mutta joiden voittaminen on puolueemme ja koko työväenluokan tehokkaalla avustuksella taattu.

N. POPOV

Bolshevismi kansainvälisellä arenalla ennen maailmansotaa

I.

POLIITTISENA ajatussuuntana ja poliittisena puolueena on bolshevismi olemassa vuodesta 1903» (Lenin, «V a s e m m i s t o l a i s u u s l a s t e n t a u t i n a k o m m u n i s m i s s a»).

«Bolshevismin synty — kirjoittaa Lenin toisessa kohdassa — liittyy eroittamattomasti niin sanotun ekonomismin (opportunismin, joka ei tunnusta työväenluokan poliittista taistelua ja sen johtavaa osuutta) taisteluun vallankumouksellista sosialidemokratiaa vastaan vv. 1897—1902. Bundin kannattama ekonomismi tuli vanhan I s k r a n tunnetulla taistelulla (München, Lontoo ja Geneve vv. 1900—1903) lyödyksi ja työnnetyksi pois arenalta. Marxismin ja vallankumouksellisen sosialidemokratian periaatteiden pohjalla laski I s k r a s-d. puolueen perustan, puolue perustettin v. 1898, mutta hajosi sittemmin vangitsemisten vuoksi. VSDTP:n II edustajakokouksessa (elokuussa v. 1903) iskralaiset hajaantuivat: enemmistö heistä oli vanhan I s k r a n periaatteiden ja taktiikan kannalla, vähemmistö vajosi opportunismiin, saaden I s k r a n entisten vihollisten,

ekonomistien ja bundilaisten, kannatuksen» (XII osa, 1 painos, siv. 476

Täten Lenin välittömästi yhdistää bolshevismin järjestöllisen muodostumisen II edustajakokouksessa vanhan Iskran periaatteiden ja taktiikan puolustamiseen. Vanha Iskra pysyi loppuun saakka johdonmukaisen marxilaisuuden kannalla kaikissa työväenluokan taistelukysymyksissä ei ainoastaan Venäjällä, vaan myöskin kansainvälisellä areenalla. Voiko tämän jälkeen väittää, että bolshevismi ilmestyi kansainväliselle areenalle vasta imperialistisen maailmansodan vuosina, mutta siihen saakka oli selvästi venäläis-kansallinen ilmiö, Venäjän takapajuisuuden lapsi? Voiko väittää näin, joutumatta mitä suurimpaan ristiriitaan yleisesti tunnettujen historiallisten tosiasioiden kanssa?

«Leninismi on imperialismin ja proletaarisen vallankumouksen ajan marxilaisuutta» (Stalin).

Jo vanhan Iskran aikana siirty Eurooppa kapitalismin kehityksen imperialistiseen vaiheeseen maailman jakamisesta ja uudelleen jakamisesta käytyjen siirtomaa-imperialististen sotien aikakauteen. Venäjä eli ensimmäisen vallankumouksen aattoa, joka, ollen yhteiskunnalliselta luonteeltaan porvarillis-demokraattinen, omasi sosialistiseksi vallankumoukseksi kehittymisen näköalat, ollen alun alkaen proletaarinen metoodinsa ja muotojensa puolesta.

Jo kirjassa Mitä tehdä, jota aivan oikein pidettiin eräänlaisena vanhan iskralaisuuden «evankeliumina» ja sittemmin bolshevismin «evankeliumina», tapaamme kehitetyn määritelmän taistelusta opportunismia vastaan kansainvälisessä mitassa lähtien kannalta, joka periaatteellisesti eroaa II internationalen kannasta.

II internationalen teoreetikot julistivat yhdessäoloa opportunistien kanssa (ainoastaan Plehanov ja Rosa Luxemburg hetkittäin sanoissa olivat opportunisteista eroamisen kannalla). Huolimatta runsaasti käytetyistä vallankumouksellisista sananparsista vallitsi opportunismi II internationalen kaikessa käytännössä.

«Ei ole unohdettava, että Marxin ja Engelsin toiminnan ja Leninin toiminnan välillä on kokonainen ajanjakso, II internationalen opportunismin rajattoman herruuden kausi, jolloin säälimättömän taistelun tätä opportunismia vastaan täytyi luonnollisesti olla leninismin tärkeimpiä tehtäviä» (Stalin, Leninismin kysymyksiin).

Erotukseksi II internationalen johtajista, Lenin kirjassaan Mitä tehdä osoitti, että opportunistinen suunta «oli siirretty suoraan porvarillisesta kirjallisuudesta sosialistiseen kirjallisuuteen».

Pitäen silmällä opportunismia kansainvälisessä mittakaavassa, kirjoitti Lenin kirjassaan Mitä tehdä, että «arvostelun vapaus merkitsee opportunistisen suunnan vapautta sosialidemokratiassa, vapautta muuttaa sosialidemokratia demokraattiseksi reformipuolueeksi, vapautta istuttaa sosialidemokratiaan porvarillisia aatteita jo porvarillisia aineksia». (Alleviivaus minun, N. P.). Jo silloin siis Lenin jyrkästi vastusti sellaista «vapautta».

«Me kuljemme pienenä ryhmänä, pitäen toinen toisiamme lujasti kädestä, pitkin jyrkkää ja vaivaloista tietä. Viholliset ympäröivät meidät joka taholta ja meidän on pakko melkein aina kulkea heidän tulensa alla. Me olemme liittyneet yhteen vapaaehtoisesti hyväksymämme päätöksen mukaan juuri siksi, että taistelisimme vihollista vastaan, emmekä perääntyisi vieressä olevaan suohon, jonka asukkaat alusta alkaen ovat moittineet meitä siitä, että me olemme

eroittautuneet erikoiseksi ryhmäksi ja valinneet taistelun tien sovinnollisuuden tien asemasta. Muutamat meidänkin joukostamme alkavat huutaa: menkäämme tuohon suohon! Ja kun heidät saatetaan häpeän valtaan, vastaavat he: «Miten takapajuisia ihmisiä te olette! Ja kuinka te kehtaatte kieltää meiltä vapauden kutsua teitä paremmalle tielle!» Niinpä niin, herrat, teillä ei ole vain vapaus kuttua meitä, vaan vieläpä mennä itse minne haluatte, vaikkapa suohon; meistä tuntuukin, että teidän oikea paikkanne on suossa, ja olemmepa valmiita antamaan teille apuakin siirtymisessänne sinne. Mutta heittäkää silloin myös irti meidän käsistämme, älkää tarttuko meihin, älkää liatko suurta sanaa — vapaus, sillä olemmehan mekin «vapaita» menemään sinne, minne tahdomme, vapaita taistelemaan ei vain suota, vaan myöskin niitä vastaan, jotka ovat matkalla suohon!» (IV osa, 2 painos, siv. 368—369).

Tässä meillä on kehitetty määritelmä taistelusta ja siitä eroamisesta,ei ainoastaan opportunismista, vaan myöskin sovittelevaisuudesta kansainvälisessä mitassa.

Bolshevismi tuli kansainväliselle areenalle lähestyvän vallankumouksellisen aikakauden johdonmukaisesti vallankumouksellisena marxismina, ei maailmansodan vuosina, vaan jo aatteellis-poliittisen muodostumisensa alusta saakka.

Juuri siksi, kun bolshevikkien johdonmukaisesti marxilais-vallankumouksellinen katsantokanta oli ristiriidassa II internationalessa vallitsevan katsantokannan kanssa, oli bolshevismi olemassaolonsa ensi vuosina kokonaan eristettynä knsainväliseltä areenalta. Tässä yhteydessä on erikoisesti merkittävä Venäjän ensimmäisen vallankumouksen edellä ollut aika, jolloin II internationalen äärimmäisen vasemmistonkin johtohenkilöt, Rosa Luxemburg ja Parvus, puhumattakaan Kautskystä ja Plehanovista, kannattivat menshevikkejä bolshevikkeja vastaan.

Ainoastaan bolshevikkien energinen taistelu kansainvälisellä areenalla, heidän kansainvälisessä mittakaavassa suorittama tarmokas propagandansa vallankumouksellisten katsantokantojensa puolesta, Venäjän ensimmäisen vallankumouksen suunnaton kansainvälinen merkitys, jossa bolshevikkien onnistui johtaa vallankumouksellisen taktiikkansa puolelle proletariaatin joukot, ja lopuksi Euroopan maissa kärjistyvän luokkataistelun kokemukset johtivat siihen, että bolshevismin täydellinen eristäminen II internationalen riveistä päättyi. Venäjän vallankumouksen ja bolshevikkien vallankumouksellisen taktiikan välittömästä vaikutuksesta sen riveissä muodostui vasen siipi, mikä kaikesta puolinaisuudestaan ja epäjohdonmukaisuudestaan huolimatta kävi ennen sotaa tunnetun taistelun ei ainoastaan opportunismia, vaan myöskin keskustalaisuutta vastaan.

Tämä vaikutus ilmeni kaikkein voimakkaimmin Puolan sosialidemokratiassa ja Saksan vasemmistolaisissa, josta olemme jo kirjoittaneet, samoinkuin puolalaisten ja saksalaisten virheistä tänä aikana («Luxemburgilaisuuden ihannoiminen vihollistemme lippuna». Pravda, joulukuun 8 p:nä v. 1931).

II.

Tarkastellessa Leninin kirjoitelmia ensimmäisen vallankumouksen ja maailmansodan väliseltä ajalta, pistää silmiin ennenkaikkea se, että näissä kirjoituksissa on Leninin sotavuosina antaman imperialismin analyysin kaikki ainekset. Lenin toteaa trustien ja muiden monopolististen yhtymäin kasvavan osuuden pääoman jatkuvassa keskittymisessä (saksalaisten v. 1907 ym. tilastojen pohjalla), joukkojen kurjistumisen, luokkatais-

telun kärjistymisen, yhä laajemman imperialististen valtioiden kehittyvän siirtomaasotien ja valtaus-politiikan mm. tsaarin Venäjän puolelta, taantumuksellisen porvariston yhtenäisen rintaman muodostamisen vallankumouksellista proletariaattia vastaan kaikissa kapitalistisissa maissa.

Erittäin mielenkiintoista on se, että Lenin jo tänä aikana käsittelee imperialistista kapitalismia (eroamalla kaikista imperialismista kirjoittavista keskustalaisista ja vasemmistolaisista, eroamalla Hilferdingistä ja Rosa Luxemburgista) mätänevänä kapitalismina. Tältä näkökannalta ansaitsee Leninin Pravda truda (Työn oikeus) lehdessä syysk. 17 p. v. 1913 julkaisema kirjoitus Sivistynyt raakalaisuus erikoista huomiota.

«Katsot minne tahansa, joka askeleella tapaat tehtäviä, jotka yhteiskunta on täysin kykenevä heti ratkaisemaan. Kapitalismi estää. Se kasasi väkivalloin rikkauden ja teki ihmiset tämän rikkauden orjiksi. Se ratkaisi tekniikan vaikeimmat tehtävät ja jarrutti teknillisten parannusten käytäntöön ottamista miljoonaisten joukkojen kurjuuden ja tietämättömyyden tähden, miljoneerien saituuden tähden. Sivistys, vapaus ja rikkaus kapitalismin aikana herättää käsityksen ahneesta pohatasta, joka elävänä mätänee eikä anna niiden elää, jotka ovat nuoria» (XVI, 2 painos, siv. 622—23).

Ensimmäisen vallankumouksen ja maailmansodan välisinä vuosina katkaisi bolshevismi Venäjällä kaiken muodollisen yhteyden opportunisteihin (likvidaattorius) ja keskustalaisiin (Trotskin peitettyyn likvidaattoriuteen) ja lopullisesti vahvisti itsenäistä olemassaoloaan (Pragin konferenssissa), kykeni paljastamaan likvidaattorit liberaalisina työväen politikoitsijoina ja eristi ne proletaarisista joukoista.

Näinä vuosina kävi bolshevismi kansainvälisellä areenalla systemaattista taistelua opportunismia ja keskustalaisuutta vastaan, tehden kaiken, mikä sille oli mahdollista, aktivoidakseen kaikki eurooppalaisissa puolueissa olevat vallankumoukselliset ainekset, jotka kykenivät päättävään taisteluun opportunisteja vastaan ja niistä eroamaan. Niissä maissa, joissa tänä aikana tapahtui hajaantuminen (Hollanti, Italia), Lenin kokonaan ja täydellisesti kannatti näiden maiden vallankumouksellisten ainesten johtamaa hajoittamispolitiikkaa.

Jo paljon ennen maailmansotaa Lenin tunsi maailmansodan edellisen opportunismin sosialishovinismiksi muuttumisen ainekset. Stuttgartin kansainväliselle sosialistiselle kongressille omistetussa kirjoituksessa hän kirjoitti:

«Tällä äänestyksellä siirtomaakysymyksestä (jolloin melkein puolet kongressista ja saksalaisen edustajiston enemmistö asettui siirtomaapolitiikan kannalle. — N. P.) on hyvin suuri merkitys. Ensiksi, tässä erikoisen selvästi paljasti itsensä sosialistinen opportunismi, joka antautui porvariston viekottelun edessä. Toiseksi, tässä ilmaantui eräs Euroopan työväenliikkeen kielteinen piirre, joka kykenee aiheuttamaan hyvin paljon vahinkoa proletariaatin asialle ja ansaitsee sen takia vakavaa huomiota.

Marx osoitti useasti eräällä Sismondin ajatelmalla olevan suunnattoman suuren merkityksen. Vanhan maailman proletaarit, esittää tämä ajatelma, elivät yhteiskunnan kustannuksella. Nykyinen yhteiskunta elää proletariaatin kustannuksella. Omistamaton, mutta työtätekemätön luokka on kykenemätön kukistamaan riistäjät.

Ainoastaan koko työväenluokan yhdistyneillä voimilla suoritetaan sosialistinen vallankumous. Ja siten laaja-

siirtomaapolitiikka vei siihen, että proletaarit joutuivat osittain (Harvennus Leninin. — N. P.) sellaiseen tilaan, että koko yhteiskuntaa ei pidetä pystyssä niiden työllä, vaan sensijaan siirtomaiden melkein orjan asemaan painettujen alkuasukkaiden työllä. Sellaisten ehtojen vallitessa muodostuu tunnetuissa maissa taloudellis-aineellinen perusta yhden tai toisen maan proletariaatin saastuttamiseksi siirtomaashovinismilla» (XII osa, 2 p., s. 79).

Siten Lenin jo v. 1907 paljastaa työläisaristokratian, sosialidemokraattisen puoluekoneiston ja ammattiliittojen porvariston imperialistiselle politiikalle antaman kannatuksen mekaniikan, mikä niin selvästi ilmeni maailmansodan ensimmäisinä päivinä. Stuttgartin ja sen jälkeen Kööpenhaminan kongressissa v. 1910 bolshevikit. kuten tunnettua, yrittivät yhdistää vasemmistolaiset ainekset kansainvälisessä mitassa.

Kirjoituksessa Marxismi ja revisionismi (kokoelmassa Marxin muistolle, joka on julkaistu v. 1908, Marxin kuoleman 25-vuotispäiväksi) Lenin vielä kerran luonnehti revisionismin kansainvälisessä mitassa porvarillis-liberaalisten ilmiöiden hyvin järjestetyksi systeemiksi ja yhdisti välittömästi edessäolevan luokkataistelun kärjistymisen ja vallankumouksen aikakauden vallankumouksellisten marxilaisten välttämättömän revisionisteista eroamisen perspektiiveihin.

«Se, minkä usein koemme vain aatteellisesti: riidat Marxin teoreettisesta korjaamisesta, se, joka nyt esiintyy ainoastaan työväenliikkeen eri kysymysten käytännössä, kuin myös taktilliset erimielisyydet revisionistien kanssa ja tällä pohjalla tapahtunut hajaannus — tämä täytyy ehdottomasti vielä työväenluokan kokea verrattomasti suuremmassa määrässä, silloin, kun proletaarinen vallankumous kärjistää kaikki riitakysymykset, keskittäen kaikki erimielisyydet kysymyksiin, joilla on välitön merkitys joukkojen esiintymisen arvioimisessa, pakoittaen taistelun tuoksinassa eroittamaan viholliset ystävistä, hylkäämään pois huonot liittolaiset, antaakseen viholliselle ratkaisevia iskuja.

Marxismin aatteellinen taistelu revisionisteja vastaan XIX vuosisadan lopulla on ainoastaan johdatus vallankumouksellisen proletariaatin suuriin taisteluihin, joka kaikista pikkuporvarillisista häilymisistä ja heikkouksistaan huolimatta kulkee luokkansa täydellistä voittoa kohti» (XVI, osa, 2 painos, siv. 183).

Kirjoituksissaan Stuttgartin kongressista Lenin löi ei ainoastaan avonaista opportunismia, vaan myöskin keskustalaisuutta, erittäinkin Saksan sos-dem. keskustalaisuutta. Bebelin päätösehdotusta taistelussa militarismia vastaan hän nimitti suoraan dogmaattis-yksipuoliseksi, kuolleeksi, jonka perusteluissa oli volmarilaisuutta (so. avonaista revisionismia. — N. P.).

Lenin arvostelee jyrkästi Bebelin kantaa Saksan s-d. Essenin puoluekokouksessa, missä Bebel v. 1907 yhdessä Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin tulevan murhaajan Nosken kanssa oli sillä kannalla, että sosialidemokratian tulee kannattaa puolustussotaa. Päättävästi asettui Lenin Saksan keskustalaisten virallista mielipidettä vastaan, että Saksan poliisivalta muka estää puolueen taistelemasta militarismia vastaan.

«Jaures aivan oikein huomautti, että Saksan s-d, joka nuoruudessaan kesti sosialisteja vastaan hyväksyttyjen poikkeuslakien raskaat vuodet, kreivi Bismarckin rautaisen käden, ei voi nyt verrattomasti kasvaneena ja voimistuneena pelätä nykyisten hallitusten vainoja» (XII osa, 2 pain., siv. 317).

Kirjoituksessa «Portugalian kuningasta vastaan sattuneesta tapahtu-

masta» (v. 1908) Lenin ruoski Vanderweldeä («pusertaen itsestään fraasin, että hän kunnioittaa kaikkia kuolleita», t.s. kuningasta ja hänen murhaajaansa»).

Ja tämän yhteydessä Lenin merkitsee erittäin tärkeän tosiasian:

«Euroopan sosialistien tasavaltaiset traditiot ovat vakavasti heikontuneet. Tämä on ymmärrettävää ja osaksi kenties puolustettavissakin sikäli kuin sosialistisen vallankumouksen läheisyys poistaa porvarillisen tasavallan puolesta käytävän taistelun käytännöllisen merkityksen. Mutta hyvin usein tasavaltalaisen propagandan heikkeneminen ei merkitse suinkaan proletariaatin täydelliseen voittoon pyrkimisen elävöitymistä, vaan yleensä proletariaatin vallankumouksellisen tehtävän heikkoa tuntemista» (Kootut teokset, XII, 2 pain., siv. 151).

Kansainvälisen sosialistisen toimiston istunnossa marrask. v. 1908, kysymyksessä Englannin riippumattoman puolueen hyväksymisestä Internationaleen, asettui Lenin suoraan Kautskyä vastaan, pysyen jyrkästi sillä kannalla, että toimisto merkitsisi päätöslauselmaansa, että tämä puolue «ei ole täysin riippumaton liberaaleista eikä aja täysin itsenäistä politiikkaa» (XII os., siv. 347). Ja lopuksi Lenin kirjoitti Kööpenhaminan kongressin ja Saksan edustajiston johtajien menettelyn johdosta: «Yleensä saksalaiset ovat kykenemättömiä kansainvälisissä edustajakokouksissa ajamaan lujaa periaatteellista linjaa. Wurmin (keskustalainen, N. P.) voimattomuus Elmia (revisionisti, N. P.) vastaan valaisee vain uudelleen Saksan sosialidemokratian kriisiä, joka syntyy välttämättömästä päättävästä rajankäynnistä opportunistien kanssa» (Koot. teoks. XI, 2 os., siv. 105).

Voisi ottaa kymmenittäin muita samanlaisia esimerkkejä tältä ajalta, mistä hyvänsä Leninin teoksista. Emme puhu enää siitä polemiikista, jota Lenin kävi Kautskyä vastaan Venäjän kysymyksissä ja jolloin Kautsky kannatti trotskilais-likvidaattorista elokuun blokkia ja yhtyi vakuutukseen, että Venäjän puolue on kuollut.

III.

Erikoista mielenkiintoa herättää Leninin kirjoitus melkein maailmansodan aattona aikakauslehdessä Sivistys, otsikolla Mitä Saksan työväenliikkeessä ei pidä matkia. Kirjoitus on kirjoitettu Saksan sosialidemokraattisten ammattiliittojen johtajan K. Legienin Amerikan-matkan ja tästä matkasta kirjoitetun kirjan johdosta, jossa Legien pitää pilkkanaan niitä «toimittajia», jotka syyttävät häntä siitä, ettei hän Amerikan parlamentin istunnossa pitämässään puheessa ole puhunut sosialismista. Lenin kirjoittaa:

«Ajatelkaa, mille tämä myös itse sosialisti nauraa: sille, että sosialistille saattaa tulla mieleen ajatus välttämättömyydestä puhua kapitalismia vastaan. Saksan opportunismin valtiomiehille ovat sen tapaiset ajatukset kokonaan outoja. He puhuvat siten, etteivät loukkaisi kapitalismia. Ja häpäisten itsensä tällaisella lakeijamaisella luopumisella sosialismista he vielä kerskuvat tällä häpeällä.»

Legienin tapaus antaa Leninille aiheen tehdä yleisiä johtopäätöksiä Saksan sosialidemokratiasta ja sen keskustalaisesta johdosta.

«Legien — ei ole ensimmäinen — hän on armeijan tai oikeammin sanoen armeijan ammattiliittojen osaston upseeriston edustaja. Hänen puheensa ei ollut mikään sattuma, yleensä ei mikään erehdys, yleensä ei mikään tilapäinen mielenilmaus, yleensä ei mikään Saksan syrjäisen kaupunginosan konttorissa istujan virhe, joka on joutunut hämilleen ystävällisten ja poliisipöyhkeilyllä saas-

tuttamattomien Amerikan kapitalistien edessä. Jos asia olisi ollut siten, niin Legienin puheisiin ei olisi kannattanut pysähtyä.

Mutta totisesti se ei ollut niin. Kansainvälisessä edustajakokouksessa Stuttgartissa Saksan edustajistosta puolet osoittautuikin niin kurjiksi sosialisteiksi, että äänestivät siirtomaakysymyksessä opportunistisen päätöksen puolesta.

Silmäilkääpä saksalaista aikakauslehteä Sosialistinen (??) kuukausijulkaisu, niin huomaatte siinä ainaisia Legienin tapaisten toimitsijoiden läpeensä opportunistisia, kaikkia työväenliikkeen tärkeimpiä kysymyksiä koskevia esiintymisiä, joilla ei ole mitään yhteistä sosialismin kanssa.

Ja vaikka Saksan virallisen puolueen selvitys Sosialistisesta kuukausijulkaisusta on se, ettei sitä kukaan lue eikä sillä ole vaikutusta jne., niin se ei ole totta. Huomatuimmat ja vastuunalaiset Sosialistiseen kuukausijulkaisuun kirjoittavat parlamenttitoimitsijat ja ammattiliittojen johtajat vievät jatkuvasti ja järkkymättömästi mielipiteensä joukkoihin.

Saksan puolueen «yleinen optimismi» on kauan sitten omassa leirissään merkannut ne henkilöt, jotka (porvariston katsantokannan mukaan) ovat ansainneet Legienin vihan ja sosialistisen katsantokannan mukaan kunnioitetun liikanimen «nämä toimittajat». Ja mitä useimmin liberaalit ja likvidaattorit Venäjällä (Trotski siihen tietysti luettuna) koettavat sovelluttaa maaperäämme tätä erinomaista ominaisuutta, sitä päättävämmin tulee antaa sille vastaisku» (XII osa, 1 painos, siv. 424).

Tosiaankin. Trotski sovussa ja rakkaudessa kaikkien toisten menshevikkien kanssa koetti monien vuosien aikana saada Venäjän työläiset kumartamaan II internationalen sosialidemokraattien, erityisesti Saksan keskustalaisten edessä. Tällä linjalla hän kävi ankaraa taistelua Leniniä vastaan. Trotski, nojautuen Kautskyn auktoriteettiin, ehdotti Venäjän työläisille v. 1905:n vanhojen vallankumouksellisten tunnuslauseiden vaihtamista tunnuslauseeseen «yhtymisen liitto» stolypinilaisilla ehdoilla. Mutta nyt trotskilaiset salakuljettajat uskaltavat väittää, että Lenin ei taistellut sodanedellisinä vuosina opportunismia ja keskustalaisuutta vastaan.

Joidenkin historioitsijain mädän liberalismin ansiosta, näiden historioitsijoiden huolimattomuuden tähden, joka koskee Leninin Koottujen teosten kansainvälisiä kysymyksiä koskevia kohtia, trotskilainen teesi siitä, että bolshevismi tuli kansainväliselle areenalle vasta maailmansodan vuosina, oli viime aikoihin saakka laajasti levitetty aikakauslehdissämme ja kirjoissamme.

Tällä «koulu»-trotskilaisten salakuljettajien heittämällä teesillä ei ole pienintäkään todellista ja asiallista yhteyttä bolshevismin todellisen historian kanssa.

Aina aatteellis-poliittisesta muodostumisestaan saakka esiintyi bolshevismi kansainvälisellä areenalla.

Koko historiallaan, koko toiminnallaan, ei vain Venäjällä, vaan myöskin kansainvälisellä areenalla, oli bolshevismi imperialismin ja proletaarisen vallankumouksen ajan johdonmukaisesti vallankumouksellisena marxilaisuutena monien vuosien aikana Leninin johdon alaisena valmistautunut ottamaan oikean asenteen, imperialistisen maailmansodan ensi päivistä saakka eroamaan täydellisesti II internationalesta, joka siirtyi porvariston ja porvarillisten hallitusten puolelle, ja tekemään alotteen Kommunistisen internationalen järjestämisessä.

Koko Kominternin historia on sen

sektioiden bolshevisoimisen historiaa, leninismin ohjelmallisten, taktillisten ja organisatooristen periaatteiden organisatoorista omaksumista, omien taistelujensa kokemusten kuin myös koko kansainvälisen työväenliikkeen kokemusten pohjalla, etupäässä sen maan liikkeen kokemusten pohjalla, jossa proletariaatti Leninin puolueen johdolla jo 14 vuoden aikana on pitänyt valtaa käsissään ja rakentaa voittoisasti sosialistista yhteiskuntaa.

Engelsin kirje Bebelille v. 1873

Friedrich Engelsin kirjeestä, joka alla julkaistaan, on ennen saatettu julkisuuteen vain murto-osia. Se käsittelee pääasiassa Saksan sosialidemokratian (n.s. eisenachilaisten) sisäisiä taistelukysymyksiä. Tärkeimpiä niistä oli suhtautuminen lassallelaiseen "Yleiseen Saksan Työväenyhdistykseen". Marx ja Engels taistelivat päättävästi sitä virtausta vastaan, joka taipui periaatteettomaan kompromissiin lassallelaisten opportunistien kanssa. Tämä pääsi lopulta kuitenkin voitolle. V. 1875 tapahtui eisenachilaisten ja lassallelaisten yhtyminen; sitä kompromissia vastaan, millä tämä yhtyminen saatiin aikaan, esiintyi Marx erittäin terävästi "Gothan ohjelman arvostelussaan."

Työväenliikkeen yhteys- ja hajaannuskysymyksen yhteydessä Engels kuvailee kirjeessään myös taistelua ryhmäkuntaisia bakunilaisia vastaan I internationalen Haagin kongressissa. Kirje on kokonaisuudessaan mitä tärkein sen Marxin ja Engelsin taktiikan ymmärtämiselle, jota he noudattivat kansainvälisessä ja Saksan työväenliikkeessä. Tämän taktiikan suoraa jatkamista ja edelleen kehittämistä oli Leninin taistelu opportunisteja ja keskustalaisia vastaan, bolshevikkipuolueen eheyden puolesta.

NKP(b):n KK:n MARX-ENGELS-LENIN-INSTITUUTTI

* * *

Lontoo, kesäk. 20 pv. 1873.

RAKAS Bebel!

Vastaan ensin Teidän kirjeeseenne, koska Liebknechtin kirje on vielä Marxilla, joka ei sitä nyt juuri löydä.

Ei se Hepnerin, vaan toimikunnan allekirjoittama Yorkin kirje tälle sai meidät pelkäämään, että teidän vankeutenne tosiasiaa käyttäisivät onnettomasti kyllä täysin lassallelaiset poluetoimitsijat muuttaakseen "*Volkstaatin*" "rehelliseksi" *Uudeksi Sosialidemokraatiksi*[1]). Tämän tarkoituksen tunnusti York selvästi, ja kun toimikunta esiintyi toimittajain ottajana ja eroittajana, oli vaara varmastikin kyllin suuri. Hepnerin edessäoleva karkotus antoi näille suunnitelmille lisää kantavuutta. Näin ollen täytyi meidän ehdottomasti tietää, missä ollaan, ja siitä tämä kirjeenvaihto.

Teidän ei pidä unohtaa, että Hepnerillä ja vielä vähemmän Seiffertillä, Blosilla[2]) jne ei mitenkään ole Yorkiin nähden sitä asennetta

kuin Teillä ja L(iebknechti)llä, puolueen perustajilla, ja että, jos te yksinkertaisesti ignoreeratte (jätätte huomiotta) tuollaiset vaatimukset, niitä tuskin voi esittää heille. Puoluetoimitsijoilla on sentään vissi muodollinen oikeus kontrolloida puolueen äänenkannattajaa, jota oikeutta ei kyllä teihin nähden käytetty, mutta jota tällä kertaa epäilemättä yritetään ja puolueelle vahingolliseen suuntaan. Meistä tuntui, että on velvollisuutemme tehdä voitavamme ja vaikuttaa sitä vastaan.

Hepner on saattanut yksityiskohdissa tehdä taktillisia vikapistoja, useimmat vasta toimikunnan kirjeen saannin *jälkeen,* mutta itse asiaan nähden täytyy meidän katsoa hänen olleen oikeassa. Enkä minä voi syyttää häntä heikkoudestakaan, sillä kun toimikunta antaa hänen selvästi ymmärtää, että hänen pitäisi erota toimituksesta ja lisää vielä, että hänen on muussa tapauksessa työskenneltävä Blosin alaisena, niin en näe, mitä vastarintaa *hän* vielä voisi tehdä. Eihän hän toki voinut barrikoida itseään toimitukseen toimikuntaa vastaan. Sellaisen esimies-toimikuntansa kategoorisen kirjeen jälkeen katson minä, että voi puolustaa Teidän esittämiänne ja minusta jo ennen epämiellyttävältä tuntuneita H(epneri)n muistutuksia "Volkstaat'issa".

Sen verran on selvää, että "Volkstaat" on Hepnerin vangitsemisen ja Leipzigistä poissaolon jälkeen käynyt paljoa huonommaksi, ja toimikunta olisi, sen sijaan että riiteli hänen kanssaan, tehnyt paremmin, jos olisi antanut hänelle kaiken mahdollisen kannatuksen. Toimikunta vaati nimenomaan, että "Volkstaat'ia" on toimitettava toisin, että tieteelliset artikkelit on jätettävä pois ja *uhkasi suorilla pakkotoimenpiteillä.* Minä en ollenkaan tunne Blos'ia, mutta jos sama toimikunta nimittää hänet samaan aikaan, niin täytyy toki edellyttää, että tämä toimikunta on etsinyt miehen, joka on sen mielen mukainen.

Mitä sitten tulee puolueen suhtautumiseen lassallelaisuuteen, niin voitte te tietenkin arvioida noudatettavan taktiikan paremmin kuin me, nimittäin yksityistapauksissa. Mutta sitäkin on harkittava. Jos on, kuten Te vississä mielessä kilpailijan asemassa Yleiseen Saksan Työväenyhdistykseen[3]), niin ottaa helposti liian paljon huomioon kilpailijan ja tottuu kaikessa ensin ajattelemaan häntä.

Mutta nyt ovat sekä Yleinen Saksan Työväenyhdistys, kuten sosialidemokraattinen Työväenpuoluekin, molemmat yhdessä, yhä vielä hyvin pieni Saksan työväenluokan vähemmistö. Ja meidän mielipiteemme mukaan, jonka me olemme havainneet pitkän praktiikan vahvistaneen, ei oikea propaganda-taktiikka ole se, joka siellä täällä saa vastustajasta erilleen yksityisiä ihmisiä ja jäsenistöjä, vaan vaikuttaa suureen, vielä mukanaolemattomaan joukkoon. Yksi ainoa raaka voima, jonka itse on vetänyt esille raakilaistilasta, on enemmän arvoinen kuin kymmenen lassallelaista yliloikkaria, jotka aina tuovat mukanaan puolueeseen väärän suuntansa idun ja jos vaan voisi saada joukon ilman niitä *paikallisjohtajia,* niin kävisi vielä laatuun. Mutta näin on aina otettava koko lauma sellaisia johtajia kaupanpäälle, jotka aikaisempain julkisten lausuntojensa kautta, jos ei vielä lisäksi tähänastisten katsomustensakin puolesta ovat sidotut ja joiden nyt kaikin mokomin täytyy todistaa, että eivät ole luopuneet periaatteestaan, että pikemmin sosdem Työväenpuolue saarnaa *todellista* lassallelaisuutta. Se oli juuri onnettomuutena Eisenachissa[4]), jota ei silloin ehkä voitu välttää, mutta vahingoittaneet ovat nämä ainekset puoluetta ehdottomasti, enkä minä

tiedä, eikö tämä ilman sitä lisääkin olisi tänään vähintäin yhtä vahva. Joka tapauksessa pitäisin onnettomuutena, jos nämä ainekset saisivat vahvistusta.

Ei pidä antaa "yhtymis"-kirkunan johtaa itseään harhaan. Ne, joilla on tämä sana enimmän suussa, ovat suurimpia epäsovun aiheuttajia, kuten juuri nyt sveitsiläiset Jura-bakunilaiset[5]), kaikkien hajaannusten alkuunpanijat, eivät mitään muuta niin hoilaa kuin yhteyttä. Nämä yhtymiskiihkoilijat ovat joko ahtaita päitä, jotka tahtovat sekottaa kaikki yhdeksi epämääräiseksi taikinaksi, jonka vain tarvitsee laskeutua, niin erotukset esiintyvät jälleen paljon terävämpänä vastakohtana, ne kun ovat samassa kattilassa (Saksassa on teillä kauniina esimerkkinä ihmiset, jotka saarnaavat työläisten ja pikkuporvarien sovintoa), tai sitten ihmiset, jotka tietämättään (kuten esimerkiksi Müllberger[6]) tai tietensä tahtovat väärentää liikettämme. Siksi ovat suurimmat lahkolaiset ja suurimmat riitapukarit ja lurjukset eräinä hetkinä äänekkäimpiä yhtymiskirkujia. Ei kenestäkään ole meillä ollut elämässämme enemmän kiusaa ja harmia kuin yhtymiskirkujista.

Tietenkin haluaa jokainen puoluejohto menestystä, ja hyvähän se onkin. Mutta on olosuhteita, joissa pitää olla rohkeutta uhrata *hetken* menestykset tärkeämpien asiain takia. Nimenomaan puolueessa sellaisessa kuin meidän, jonka lopullinen menestys on niin ehdottoman varma, ja joka meidän elinaikanamme ja meidän silmiemme edessä on niin valtaavasti kasvanut, ei suinkaan aina ja ehdottomasti tarvita hetken menestystä. Ottakaas nyt esim. Internationale. Kommuunin jälkeen oli sillä valtaava menestys. Yhteen pelotetut porvarit selittivät sen olevan kaikkivaltiaan. Jäsenten suuri joukko uskoi niin pysyvän ikuisesti. Me tiesimme varsin hyvin, että sen rakon *täytyi* haleta. Kaikenlaista hulttioväkeä takertui siihen kiinni. Siihen saadut lahkolaiset kävivät kopeiksi, väärin käyttivät Int(ernationale)a toivossa, että heidän sallitaan tehdä mitä suurimpia tyhmyyksiä ja ruokottomuuksia. Me emme sitä sietäneet. Hyvin tietäen, että sen kuplan täytyy kerran haleta, ei meidän mielestämme ollut syytä lykätä romahdusta, vaan huolehtia siitä, että Int. selviäisi siitä puhtaana ja väärentämättömänä. Haagissa[7]) halkesi kupla, ja Te tiedätte, että kongressin jäsenten enemmistö lähti kotiinsa pettymyksen kohmelossa. Ja kuitenkin oli miltei kaikilla näillä pettyneillä, jotka luulivat Internationalessa löytävänsä yleisen veljeyden ja sovinnollisuuden ihanteen, kotonaan paljoa katkerampaa rähäköimistä kuin mikä Haagissa puhkesi! Nyt saarnaavat nämä lahkolaiset rähäköitsijät sovintoa ja julistavat meidät ahdasmielisiksi ja diktaattoreiksi! Ja jos me olisimme Haagissa esiintyneet sopuilevasti, jos olisimme hämänneet hajaannuksen puhkeamisen, — mikä olisi ollut seuraus? Lahkolaiset, bakunistit, olisivat saaneet vuoden ajan tehdä vielä suurempia tuhmuuksia ja kataluuksia: kehittyneimpien maiden työläiset olisivat inhoten kääntyneet pois; kupla ei olisi puhjennut, se olisi neulanpiston vikuuttamana painunut hitaasti kokoon, ja seuraava kongressi, jossa kuitenkin kriisin olisi täytynyt tulle esille, olisi tullut mitä ilkeimpien persoonajuttujen skandaaliksi, koska Haagissa oli jo uhrattu *periaate!* Silloin olisi Int(ernationale) kuitenkin mennyt läjään — ja "yhteyden" takia! — Sen sijaan olemme nyt kunnialla päässeet irti niistä pilaantuneista aineksista, — viimeisessä ratkaisevassa kokouksessa läsnäolleet Kommuunin jäsenet sanoivat, ettei mikään Kommuunin istunto ole jättänyt heihin

niin järkyttävää vaikutusta kuin tämä Euroopan proletariaatin petturien tuomitsemisistunto, — me olemme nähneet heidän kymmenen kuukautta ponnistaneen kaikki voimansa valehdellen, panetellen, juonitellen — ja missä ne ovat? Ne, nuo mukamas Internationalen suuren enemmistön edustajat, selittävät nyt itse, että eivät uskalla tulla seuraavaan kokoukseen (Lähemmin kirjoituksessa, joka seuraa mukana "Volkstaat'ia" varten[8]). Ja jos meidän olisi se vielä kerran tehtävä, niin emme, suurin piirtein, toisin menettelisi — taktillisia virheitähän tietenkin aina tulee.

Joka tapauksessa luulen, että kunnolliset ihmiset lassallelaisten joukosta tulevat Teille ajanoloon itsestäänkin, ja että sen takia olisi epäviisasta repiä hedelmä irti ennen kypsymistä, niinkuin yhtymisen ajajat tahtovat.

Muuten sanoi jo Hegel-ukko: Puolue säilyttää itsensä sen kautta voittoisana, että se hajautuu ja voi kestää hajaannuksen. Proletariaatin liike käy välttämättä läpi eri kehitysasteita; joka asteella jää osa väestä toikkumaan eikä lähde pitemmälle mukaan; tämä vain selvittää, miksi "proletariaatin solidaarisuus" todellisuudessa kaikkialla toteutuu eri puolueryhmityksissä, jotka taistelevat keskenään elämästä ja kuolemasta, kuten kristilliset lahkot Rooman valtakunnassa pahimpien vainojen aikana.

Eikä Teidän pidä unohtaa, kun esimerkiksi sillä uudella ("Sozial-Demokrat'illa") on enemmän tilaajia kuin "Volkstaat'illa, että jokainen *lahko* välttämättä on fanaattinen (kiihkoilija — Suom.) ja tämä, fanatisminsa kautta, varsinkin seuduissa, joissa se on uusi (kuten AD. AYV. — Yl. Saksan Työväenyhdistys —) Scheleswig-Holsteinissa esim. on saavuttanut paljoa suuremman hetkellisen menestyksen kuin puolue, joka ilman lahkolaiserikoisuutta yksinkertaisesti edustaa todellista liikettä. Mutta sitten ei se fanatismi kestäkään kauan.

Täytyy lopettaa, posti lähtee. Kiireessä vielä: M(arx) ei voi käydä käsiksi Lassalleen[9]), ennen kuin ranskalainen käännös on valmis (noin heinäk. lopussa) ja tarvitsee hän silloin ehdottomasti lepoa, kun on kovin rasittunut.

Se, että Te kestätte vankeutenne stoalaisesti ja tutkitte, on hyvin hyvä. Olemme kaikki iloiset, kun saamme nähdä Teidät täällä ensi vuonna.

Sydämelliset terveiset L(iebkchti)lle. Vilpittömästi Teidän

F. Engels.

* * *

MUISTUTUKSIA.

1) V:sta 1871 oli Saksan sosdem Työväenpuolueen (eisenachilaisten) keskusjohto Hampurissa; ratkaiseva vaikutus siinä oli sihteeri T. York'illa. Tämän johdon vaikutusta lisäsi vielä se, että Bebel ja Liebknecht olivat vankilassa. Yorkin poliittinen linja, sopuileva suhtautumisensa lassallelaisiin nostatti kiivaaseen vastarintaan Hepnerin, joka oli puolueen keskuslehden ("Volkstaat'in") toimituksessa. Hepner kirjoitti Engelsille huhtikuun 11 päivänä 1873:

"York on niin pöyhkeä lassallelainen, että hän vihaa kaikkia, mikä ei ole"NSD:n" (Uuden Sosdemokraatin) kaltainen — ei vain **meidän kirjoituksiamme,** vaan myös **Dietzgenin...** Liebknecht ei "hyvänahkaisuutensa" takia — joka enimmäkseen esiintyy väärässä paikassa — ole vähimmän syyllinen siihen, että Yorkilla on niin suuri yliote. Ja kun minä sen hänelle sanon, luulee hän minun näkevän pöpöjä; asiat eivät muka ole niin hullusti. Mutta todellisuudessa on **niin kuin minä sanon."**

Hepnerin karkoituksen jälkeen Leipzigistä (toukokuussa v. 1873) asettivat Marx ja Engels ultimatiivisesti kysymyksen jatkuvasta osallistumisestaan "Volkstaat'iin", kun York oli neuvonut toimitusta olemaan kärjistämättä polemiikkiaan "NSD":n kanssa. Bebel yritti panna asian virheellisen information syyksi, jonka muka Marx ja Engels olivat saaneet.

"Hepner on ilmeisesti", kirjoitti Bebel

Engelssille, "vahvasti värittänyt puolueolojamme ja varsin mustaksi maalannut Yorkin vaikutuksen ja tarkoitukset. Enkä minä sitä Hepnerissä ihmettele, hän on läpeensä reilu ja uskollinen toveri, mutta helposti ärtyvä... Teidän on sieltäkäsin mahdoton tarkasti arvioida meidän olojamme, ja Hepner on liian vähän käytännöllinen. Yorkin vaikutus on merkityksetön, hän ei ole ollenkaan vaarallinen, lassallelaisuus on puolueessa myöskin vain vähän levinnyt, pitää vain varoa loukkaamasta lukuisia rehellisiä, mutta harhaan johdettuja työläisiä, jotka taitavasti heihin suhtautumalla ovat varmasti meikäläisiä... Minä toivon, että Te tämän välikohtauksen jälkeen ette kieltäydy jatkamasta avustuksianne "Volkstaat'iin". Luopumisenne siitä olisi nurinkurisinta mitä voisitte tehdä. ("Elämästäni", Bebel).

Marx ja Engels pysyivät kannallaan lassallelaisuutta vastaan käytävän taistelun asiassa ja arvostelivat tiukasti s-d puoluejohdon linjaa.

"Volkstaat" ilmestyi v. 1869 Leipzigissä Liebknechtin toimittamana. Siinä julkaisi Engles joukon kirjoituksia. — "NSD", lassallelaisten lehti, ilmestyi v:sta 1871 Berlinissä Hasselmannin toimittamana. V. 1876 Gothan yhtymiskokouksen jälkeen alettiin molempien asemasta julkaista "Vorwärtsiä".

Hepner Adolf (s. 1846) oli Bebelin ja Liebknechtin kanssa v. 1871 syytettynä valtiopetoksesta, mutta sai vapauttavan tuomion. Siirtyi sosialistilakien aikana Amerikkaan. — **York,** Theudor (1830—74) erosi 1869 Lassallen Yhdistyksestä, puoluejohdon sihteeri, Puutyöväen liiton perustaja.

2) **Seifert,** Karl (1826—86), leipzigiläinen sosialidemokraatti. — **Blos,** Wilhelm (1849—1931), historioitsija, Liebknechtin vankilassa ollessa "Volkstaat'in" toimittaja. Oikeistosiiven edustaja. Perusti 1885 opportunistisen ryhmän Bebeliä vastaan. Sodan aikana shovinisti. 1918—20 Würtembergin pääministeri.

3) **Yleinen Saksan Työväenyhdistys** (Allgemeinen Deutscher Arbeiterverein), Lassallen v. 1863 perustama järjestö. Hänen kuoltuaan (1864) B. Beckerin, Schweitzerin ym. johtama.

4) Elokuussa 1869 perustettiin Eisenachin kongressissa lassallelaisia vastaan Saksan sos-dem Työväenpuolue.

5) **Sveitsin Jura,** vuoristoseutu, jonka käsityöläisten keskuudessa bakunisteilla oli vahva vaikutus.

)6 **Mühlborger, A.** Lääkäri Württembergissä, proudhonilainen.

7) **Haagin kongressissa** (syysk. 2—7 päivänä 1872) erotettiin Bakunin kannattajineen Internationalesta ryhmätaistelun takia.

8) Engels julkaisi "Volkstaat'issa" (2. 7. 73) (ilman allekirjoitusta) kirjoituksen, jossa selitti bakunilaisten Jura-Liiton ryhmäkuntaista taistelua Internationalen johtoa vastaan.

9) Bebel kirjoitti Marxille (19. 5. 73): "Yhdyn täydelleen Liebknechtin toivomukseen, että Te panisitte Lassallen kirjoitukset kriitillisen käsittelyn esineeksi, yhdyn täydelleen. Se on aivan välttämätön". — Engelssille kirjoitti Bebel myös samasta asiasta.

Suom. Y. S.

N. KAROTAM

Ulkolainen pääoma Latviassa ja Virossa ja intervention vaara

(Jatkoa n:oon 15)

Ulkolaisen pääoman maahan virtaus voimistui erikoisesti v. 1927 toisella puoliskolla, Viron solmittua niinsanotun "Kansainliiton lainan".

Ulkolainen pääoma reageeraa hyvin herkästi kaikkiin konjunktuuri-heilahteluihin, polittisiin tapahtumiin, jne sillä, olivatpa takeet kuinka suuret tahansa, pääoman riski toiminnassaan ulkomailla on tavallisesti kaikesta huolimatta suurempi kuin kotona. Pieninkin vaikeus vaikuttaa tässä kielteisesti ulkolaiseen pääomaan. Niinpä v. 1929 ensimmäisten kolmen kuukauden aikana virolaisten pankkien ulkolaiset kirjeenvaihtajat supistivat tilejään 1 milj. Vkr, mikä oli seurauksena Viron taloudellisen tilan jyrästä huonontumisesta talvella 1928—1929.

Ulkolaisen pääoman puoleensavetäminen on virolaiselle porvaristolle hyvin tärkeä ky-

symys. Kuulkaamme, mitä tästä sanoo itse Viron porvaristo. Marraskuun 2 p:nä v. 1927, numerossa 299 "Päevaleht" kirjoitti (silloin Viro läheni niinsanotun osittaisen ja suhteellisen vakiintumisensa kulmineerauspistettä):

> "Meidän täytyy ennenkaikkea kiinnittää huomiomme siihen tosiasiaan, että ulkolaisen pääoman mielenkiinnon herättäminen teollisuuttamme kohtaan ja tämän pääoman meillä pidättäminen on meille aina elinkysymyksenä, eikä mikään kansallistunto saa tätä ehkäistä".

Ja edelleen "Päevaleht" toivoo tältä ulkolaiselta pääomalta saatavan "uudenaikaisen tekniikan", "elinehtojen paranemisen", "uuden vakituisten tulojen suurenemisen" ja mikä kaikkein tärkeintä — "pitkäaikaista yhteistoimintaa mahtavien kansainvälisten finanssipiirien kanssa" "uuden ulkolaisen lainan saamiseksi" tulevaisuudessa.

Virolainen porvaristo tuntee oman lyhytikäisyytensä ja pyrkii kiskaisemaan niin paljon kuin mahdollista, sitten tulevaisuudessa työväenluokka ja köyhä talonpoikaisto suorittakoon laskun. Nämä porvariston tunnustukset osoittavat, kuinka mätä ja sisäisesti ristiriitainen oli kapitalismin suhteellinen vakaantuminen Virossa vuosina 1927—1928.

Edes jossakin määrin peittääkseen ulkolaiselle pääomalle lahjoutuneisuuttaan virolainen porvaristo lupaa työläisille jatkuvasti työtä, mitä muka ulkolaiset lainat antavat, millaista ironiaa! Tunnemme hyvin tämän "jatkuvan työn", mistä silloin "Päevaleht" toitotti! Tosiasiallisesti Viron taloudellinen asema, huolimatta ulkolaisista lainoista (ja mahdollisesti osittain juuri niiden vuoksi) yhä huononee, ja ainoana todella "jatkuvana työnä" Viron proletariaatille on pakkotyö. Tässä ei Viron porvaristoa saakaan syyttää kitsaudesta.

Virossa, samoin kuin Latviassakin, on ulkolainen pääoma vapautettu tuloverosta.

Asianajaja A. Kann kirjoittaa "Päevaleht"essä (kesäk. 14 p:nä 1928), että ulkolaista pääomaa ei tähän saakka ole Virossa verotettu, mutta nyt on sattunut, että joku ylenmäärin virkaintoinen finanssi-tarkastaja on veroittanut kahta englantilaista. "Englantilaiset ovat hyvin tyytymättömiä", sanoo ulkolaisen pääoman asianajaja, ja tällaisten tapausten välttämiseksi vastaisuudessa hän ehdottaa, kirjaimellisesti seuraavaa: "On katsottava läpi sormien lakia, joka pakoittaa tätä tekemään" (s.o. veroittamaan ulkolaista pääomaa). Nähtävästi jokin huhtik. 6 p:ltä v. 1916 peräisin oleva tsaristisen lain pykälä, mikä on Viron verolain perustana, antoi mahdollisuuden virkaintoiselle finanssitarkastajalle takertua englantilaiseen, mutta siitä tulikin skandaali. Sillä tosiaankin "englantilaisen tyytymättömyys" on virolaiselle porvaristolle hyvin epämiellyttävä ja vaarallinen juttu!

Viron riippuvaisuussuhteesta ulkolaiseen pääomaan ei puhu ainoastaan "Päevaleht". Samanlaisessa äänilajissa kirjoittaa aikakausijulkaisu "Viron talous" (1926, n:o 12):

> "Yksityistaloutemme kehityksen, jota luonnehtivat viimevuodet, hyvin suurelta osalta määrää ulkolaisen pääoman maahanvirtaus, joka on systemaattisesti vetäytynyt teollisuuteemme ja kauppaan suurten kauppapankkiemme kautta. Jollei näinä vuosina olisi ollut miljardeja (vanhoissa virol. markoissa — N. K.) ulkolaista krediittiä, pääasiassa lyhytaikaisia, ei olisi ollut mahdollista kansantaloutemme sisällyttäminen maailmantalouteen, mitä luonnehtii nykyinen tilanne".

Tällaisia ylistyspuheita kuului vuonna 1926. Virolaisen kapitalismin silloin havaittu suhteellinen vakaantuminen muuttui — samoinkuin tilanne Latviassakin — raskaaksi taloudelliseksi pulaksi. Näistä lainauksista näkyy, että myöskin Viron porvaristo itse sitoo olemassaolonsa hyvin kiinteästi ulkolaiseen pääomaan. Tässä se onkin oikeassa.

Tämän vuoden helmikuussa virolaiset lehdet tiedoittavat, että ulkolainen pääoma työntyy Viron rautateille, mutta tarkemmin tästä ei kuitenkaan ole vielä missään kirjoitettu. Huhtik. 1 p:stä v. 1931 sai englantilainen liike "Standart Industrial Trust" oikeuden Virossa kuuden kuukauden aikana (s.o. kesällä 1931) tutkia kaik-

ki Viron vesi-, turve-, ym. energetiset varastot konsession saantia varten tulevaisuudessa, jos nämä varastot tulevat sitä miellyttämään. Eikö tämä ole hyvin selvä seikka intervention valmistelussa Neuvostoliittoa vastaan ja eiköhän tämä samainen "Standart Industrial Trust" ole samanlainen elin kuin nekin, jotka imperialistisen sodan edellä suorittivat kaikenlaisia geologisia tutkimus- ym. töitä raja-alueilla pääesikuntien määräysten mukaisesti

Tällainen on yleispiirtein tilanne ulkolaiseen osakepääomaan nähden Virossa. Jo näistäkin hyvin epätäydellisistä ja niukoista tiedoista käy selville, että ulkolainen pääoma, erikoisesti englantilainen, on melkein täysivaltainen isäntä Viron kansantaloudessa. Kansantalouden kaikki tärkeimmät alat, ja erikoisesti teollisuus, ovat ulkolaisen pääoman voimakkaan vaikutuksen alaisia tai välittömästi sen hallussa. Tämä taas on hyvin tärkeätä intervention aikana armeijan muonitukselle jne. rintaman läheiseltä selkäpuolelta. Ja on ymmärrettävää, että tämä pääoma maksimaalisesti hyväksikäyttää Viroa interventiotarkoituksiinsa. Tämä Viron imperialistisista valtioista riippuvaisuus erikoisen selvästi ilmenee tarkasteltaessa sen ulkomaisia valtiolainoja.

VALTION JA KUNTIEN ULKOMAISET VELAT

Viron valtion ulkomaisten velkojen tila tammik. 1 p:nä v. 1931 oli virallisten tietojen mukaan (finanssiministeristön selvityskirjanen v.v. 1931—1932 budjettisuunnitelmaan) miljoonissa Vkr.:[1])

Taulukko IX.

No	Millainen velka ja kenelle	1/1—29	1/1—30	1/1—31
1	Elintarvevelka Britannian hallitukselle	4,43	4,30	3,97
2	Velka Britannian hallitukselle sotilasvarustelusta	16,46	16,41	16,37
3	Britannialaisen liikkeen rautatielaina	1,88	1,65	1,42
4	Vikkers'in liikkeelle „Venäläis-Baltialaisen laivarakennus- ja mekaanisen osakeyhtiön" obligatsioneissa	—	0,32	0,29
5	Elintarvevelka Pohj. Am. Yhd. valtojen hallitukselle	59,91	60,67	61,75
6	Raha ja pankkireformi-laina (niin sanottu Kansainliiton laina):			
	a) Yhdysvaltojen osa	14,79	14,66	14,63
	b) Englannin ja Hollannin osa	12,60	12,53	12,45
7	Ruotsalainen kauppa-krediitti	0,88	0,82	0,75
8	Ruotsalaisen tulitikkutrustin laina	—	—	7,61
		110,86	111,41	119,29

119,29 milj. Vkr., eli 11 miljaard. 929 milj. sentiä — on Viroon nähden huomattava summa ja tekee Viron valtiovelka väestön jokaista yksilöä kohden (vanhat sekä nuoret mukaan luettuina) enemmän kuin 110 kruunua.

Yleisestä ulkolaisen valtiovelan määrästä (119,29 milj. Vkr.) on kansalaissodan kaudella tehty 82,09 milj. Vkr. ja vain 37,2 milj. Vkr. myöhemmällä kaudella. Tämän vuoksi siis vain viimemainittua voi nimittää sellaiseksi, joka on tehty tuotannollisessa mielessä, mutta tämäkin vississä määrin ehdollisesti. Myöskin tästä summasta meni määrätty osa ei-tuotannollisiin menoihin, esim. tulitikkutrustin laina, joka käytettiin Tarton-Petshoran rautatien rakennukseen, jolla rautatiellä on melkein yksinomaan vain sotilas-strateginen merkitys.

[1]) Tässä voi panna merkille, että Viron sisäiset valtiovelat olivat 1 p. tammik. v. 1930 — 4,9 milj. Vkr. ja 1 p: tammik. v. 1931 — 6,7 milj. Vkr.

82 milj. kruunua on Viro velkaa Englannin ja Yhdysvaltojen rahakuninkaille erilaisista sotilasvarusteista, joita Viron porvaristo sai sodankäyntiä varten neuvostovaltiota vastaan ja proletaarisen vallankumouksen tukahduttamiseksi Virossa.

On selvää, että näiden velkojen korkojen maksu on Virolle ylivoimainen, kun sen kansantaloutta painaa näin tavattoman raskas ei-tuotannollisten velkojen taakka. Näin siis velka Yhdysvalloille on suurentunut viimeisten 5 vuoden aikana maksamattomien korkojen vuoksi 13,8 milj. dollarista 16,5 milj. dollariksi tammik. 1 p:nä 1931.

Viron velka Yhdysvalloille on konsoliderattu marrask. 26 p:nä v. 1925. Konsolidatsioon mennessä velan perussumma oli 12 milj. dollaria plus juokseva korkoprosentti 1,8 milj. doll. Näin ollen siis konsoliderattujen velkojen yleissumma oli 13,8 milj. doll. Konsolidatsiosopimuksen mukaan velan kuoletuksen viimeiseksi vuodeksi oli määritelty v. 1984. Tämän ajan kuluessa Viron täytyy maksaa korkoprosenttina 19,5 milj. dollaria (s.o. jos, ensiksikin, porvarillis-demokraattisen Viron itsenäisyys kestää niin kauan, mikä on enemmän kuin epäilyttävää, ja toiseksi, jos velan ja korkojen kuoletus tulee tapahtumaan säännöllisesti). Täten yleissumma, joka lankeaa Viron maksettavaksi Yhdysvalloille v. 1984 tulee olemaan 33,3 milj. dollaria (13,8+19,5) eli 124,2 milj. Vkr.[1]). Todellisuudessa tämä summa tulee olemaan paljon suurempi kasvun vuoksi, joka on seurauksena maksamatta jääneistä koroista, minkä todistavat ylempänä esittämämme viimevuosien tiedot.

Samoin on asiaintila myöskin kaikkiin muihin velkoihin nähden. Näiden velkojen kuolettamishetkeen mennessä on Viron vieä maksettava 100—150 %, (luonnollisesti, jos Viron porvaristo siihen asti elää...). Tämä on nähtävissä vaikkapa siitä, kun vertaamme ylempänä esittämämme ulkomaisten velkojen summaan tammik. 1 päivältä v. 1931 saman summan vuodelta 1923 (jolloin se oli 64,32 milj. Vkr.) ja vuodelta 1924 (— 75,26 milj. Vkr). Näin ollen siis, jo näiden vuosien aikana lisäys on melkein 90 %.

"Wirtschaftsdienst", huhtik. 8 päivältä v. 1929, tarkastellessaan taloudellista tilaa Virossa arvioi sen yleensä hyväksi, ellei oteta lukuun hyvin heikkoa väestön lisäystä (1000 asukasta kohden 1—2 henkilöä vuodessa. On ollut vuosia, jolloin väestö absoluuttisesti on vähentynyt.)

"Wirtschaftsdienst'in porvarillinen taloustieteilijä ei kyennyt näkemään Virossa tämän kapitalismin suhteellisen vakaantumisen koko mädännäisyyttä (1927—1928). Hän ei huomannut, että tämä vakaantuminen Virossa romahti v. 1928 lopussa ja v. 1929 alussa ja väistyi raskaan ja pitkäaikaisen taloudellisen pulan tieltä, pulan, joka aiheutui yhdeltä puolen Viron taloudellisen kehityksen sisäisten lakien vaikutuksesta ja toiselta puolen maailman talouspulan, erikoisesti agraaripulan, vaikutuksesta. Tämä pula syvenee Virossa tälläkin hetkellä[1]). Ulkolainen pääoma syventää tätä pulaa vaikkapa jo sillä, että riistollaan supistaa Viron sisäisiä markkinoita. Sillä nämä miljoonat ja taas miljoonat, jotka se vuosittain imee Virosta, lähtevät Viron työläisten jo muutenkin tyhjentyneistä taskuista.

PROTESTIIN LANGENNEITA VEKSELEITÄ:

vuonna	kpl.	tuh. Vkr arvosta
1923	12,456	5,,440
1924	25,267	11·940
1925	29,488	11.,390
1926	40,797	10 250
1927	47,159	10·350
1928	45,155	10'394
1929	83,788	18,900
1930	92,275	19,82

("Eesti Statistika Kuukiri" 1931, N:o 11212.)

Selvästi on havaittavissa jyrkkä hyppäys ylöspäin v. 1929/30 niin vekseleiden

[1]) Maailman talous 1913—1927. (SNTL:n TKH julkaisu v. 1928).

[1]) Seuraavat numerot antavat kuvan taloudellisen pulan syvyydestä Virossa:

määrään kuin myöskin summaan nähden, joskin viimemainitun kasvu jää jälkeen edellisen kasvusta.

Viron ulkomaankauppa milj. Vkr.

	1926	1930
Vienti . . .	117,50	96,40
Tuonti . . .	122,30	98,37
Vaihto . . .	239,80	194,80
Tasaus . . .	4,48	1,97

(„Riger Wirtschaftszeitung", 24 pv tam mik, 1931, No 2).

("Riger Wirtschaftszeitung", 24 p:nä tammik. 1931, N:o 2).

V. 1930 ulkomaankauppa jyrkästi supistui. Balanssin pienempi passiivisuus verrattuna edelliseen vuoteen oli saavutettu yksinomaan supistamalla tuontia (Taloudellisesta pulasta Virossa kts. myöskin N. Pögelmanin kir. "Marxismin probleemeja" v. 1930, N:o 4).

Toim. huomautus.

Viro maksoi korkoja Valtion ja kuntien ulkomaaveloista seuraavasti:[1])

vuonna	milj. Vkr.
1925	1,35
1926	1,36
1927	2,61
1928	3,71
1929—1930	4,78
1930—1931	5,34

Nämä numerot ovat ymmärrettäviä ilman selvityksiä; siitä, kuinka ulkomaalainen pääoma kaikella tavalla koettaa säilyttää tämän saaliinsa ja lisäksi suurentaa tulojaan kirjoittaa "Eesti Majandus" (v. 1926 N:o 12, siv. 427);

"Ulkomaalainen pankkiiri, antaessaan taloudellisiin vaikeuksiin joutuneelle valtiolle tällä hetkellä lainan ehdottomasti vaatii itselleen kontrollioikeuden joihinkin realisiin arvoihin tai tuotantolähteisiin nähden valtiossa, joka ottaa häneltä lainan. Hän sekaantuu valtion sisäiseen elämään, hankkii itselleen vaikutusvallan pitemmäksi ajaksi ja luonnollisesti pyrkii käyttämään asemaansa hyväkseen, puristaakseen mahdollisimman paljon itselleen."

Tämä "Eesti Majandus'in oikean väitteen selvänä todisteena esiintyy n.s. Kansainliiton laina, sen ehdot. Tämä laina realisoitiin Lontoossa Midland Bank'in ja New Yorkissa Hallgarten & C° kautta. Tällä hetkellä nämä pankit (ja niiden kautta kansainvälinen imperialismi) esiintyvät melkein täydellisinä isäntinä Virossa. Esitämme joitakin kohtia Kansainliiton lainan ehdoista.

Virolainen pankki muutettiin yksityiseksi osakepankiksi, jolle annettiin monopoolioikeus emissionin laskuun Virossa — Viron hallitukselta tämä oikeus poistettiin. Tällä hetkellä virolainen pankki käsittelee vain lyhytaikaisia vekseleitä, ja toimintoja varten pitempiaikaisilla sitoumuksilla on perustettu uusi hypotekipankki "Pikaleaenu Pank" (pitkäaikaisten lainojen pankki). **Kansainliiton finanssi-neuvonantaja omaa veto-oikeuden virolaisen pankin neuvostossa.** Kansainliitto on lähettänyt Viroon vakinaisen toimimiehensä pitääkseen silmällä, että kaikki sitoumukset lainaan nähden tulisivat Viron hallituksen taholta ajallaan ja tarkasti suoritetuiksi. Laina on taattu aksiisituloilla tupakasta, tulitikuista, tupakkapaperista, hiivasta, viinasta ja likööristä. Siinä tapauksessa, että nämä summat osoittautuvat riittämättömiksi, sallitaan myöskin valtion budjetin muiden tulojen takeeksi ottaminen. Kaiken lisäksi Viro sai tästä lainasta käytettäväkseen vain hyvin mitättömän pienen osan, loppusumma siirrettiin vain sen tilalle ulkolaisiin pankkeihin, joista Viro saa rahaa vain Kansainliiton valtuutetun harkinnan mukaan ja suostumuksella.

Laina solmittiin v. 1927 ja Viron porvaristo uskoi, että Virosta muodostuu paratiisi. Kuitenkin me jo näimme, mitä tästä kaikesta seurasi, ja lokakuussa v. 1929 "Päevaleht" tiedottaa, että on mukamas "liikkeellä huhuja, että Kansainliiton laina ja Viron kultavarasto olisivat jo loppuun kulutetut." Lehti yrittää kumota nämä huhut, mutta tekee sen ei varsin vakuuttavasti.

On mielenkiintoista seurata miten kansainväliset rahamarkkinat reageeraavat

[1]) "Eesti Statistika Kuukiri" v. 1929, N:o 92—93 ja "Rigasche Rundschau", 20 p:nä tammik. v. 1930.

Kansainliiton Virolle antaman lainan obligatioihin. Lainan pariteetti on 94½. Lontoon pörssissä lainan obligatsioiden kurssi heinä-elo-syyskuussa v. 1927 oli 3/4 pistettä pariteettia korkeampi mikä on selvitettävissä sillä, että lainan takasi Kansainliitto ja että pankit, jotka lainaa realisoivat, kuten tavallisesti liioittelivat poliittisesti lainan tuottoisuuden perspektiivejä. Kurssin heilahtelu alkaa jo syyskuussa v. 1927, ja saman vuoden lokakuussa kurssi jyrkästi laskee aina 91 ½, mikä on niinsanoen normaalinen ilmiö lainojen realisoinnin ja prosenttien suorituksen yhteydessä. Vuoden 1927 marraskuusta alkaa hiljainen nousu (kapitalismin vakaantumisen kausi Virossa), mikä pienin heilahduksin jatkuu v. 1928 kesäkuun loppuun, kohoten aina 100 asti. Heinäkuussa hyppäys alespäin — 95½, sitten vuoden 1928 joulukuuhun asti hiljaista, hermostunutta nousua 1—1½ pisteellä. Vuoden 1929 tammikuusta alkaa obligatioiden kurssin jyrkkä aleneminen, mennen aina 80 (johtuen Viron taloudellisen aseman huonontumisesta). Kurssien aleneminen vaihtuu lyhytaikaiseen nousuun, joka taas väistyy uuden laskun tieltä niin, että vuoden 1930 loppuun ja v. 1931 alkuun mennessä obligatsioiden kurssi laski jo 63:een[1]). Viron porvarillinen lehdistö vielä v. 1929 tekeytyy naiiviksi ja ihmettelee, miksi virolaisten obligatioiden kurssi niin suuresti laskee — niinkuin ei tietäisi, että pörssit hyvin herkästi reageeraavat yhden tai toisen maan taloudelliseen asemaan nähden. Esim. v. 1929 keväällä lehti "Vaba Maa" laski liikkeelle huhun tulevasta moratoriosta Virolle ja heti New Yorkin ja Amsterdamin pörssit vastasivat tähän Kansainliiton lainan obligatioiden kurssin suurella alenemisella.

Viron kuntien ulkomaisia lainoja koskevia numeroita on käytettävissämme vain sikäli kuin ne koskevat Tallinnan kaupungin lainaa Lontoossa, vesijohtoverstaiden rakentamiseksi 1,8 milj. Vkr. arvosta. Laina on tehty useita vuosia sitten valtion takuulla, joten tämänkin summan voi liittää Viron ulkomaisiin sitoumuksiin.

Myöhemmin erääseen aikaan pidettiin suurta melua kaupunkien uudesta ulkomaisesta lainasta (kaupungit jo tappelivat keskenään lainan jaosta), mutta tästä ei kuitenkaan tullut mitään reaalista.

Viron ulkomaisiin sitoumuksiin tulee liittää vielä eräs omalaatuisensa seikka. Kysymys on korvauksesta entisille parooneille heiltä otetuista maista, mikä, vaikkakaan ei omaa välitöntä suhdetta ulkolaiseen pääomaan, esiintyy kuitenkin momenttina maksutasauksessa. V. 1926 Viron parlamentti (Riigikogu) päätti maksaa tämän hyvityksen entisille tilanherroille, vaikka kansalaissodan aikana lupasivatkin joukoille, ettei tällaista korvausta suoriteta. Heti kun Viron porvaristo tunsi maaperän allaan jossain määrin lujittuvan (proletaarisen kapinan kukistumisen jälkeen v. 1924), ei se enää kainostellut vaan toimi aivan avoimesti. Tämän lisäksi entiset tilanomistajat (pääasiassa — saksalaisia) saivat ulkomailla huomattavaa kannatusta vaatimukselleen. Syntyipä tällä pohjalla joku konfliktikin Viron ja Saksan välillä ja vieläpä "itse" valtiopäiväin puheenjohtaja sos.dem — Lebe — oli pakoitettu henkilökohtaisesti käymään Tallinnassa kiristääkseen hyvityksen parooneille maasta. "Kölnische Zeitung"issa 16 päivältä lokakuuta v. 1925 on mielenkiintoinen tiedoitus siitä, kuinka Viron lähettiläälle Washingtonissa annettiin suoranaisesti ymmärtää, että niin kauan kun Viro ei ratkaise myönteisesti kysymystä maakorvauksesta parooneille, ei se voi toivoa lainan saantia tai muutakaan finanssiapua Yhdysvaltojen taholta, sillä "Viron agraarireformi ei ole amerikkalaisen logiikan mukainen." Jos otamme huomioon, että Viro juuri tähän aikaan etsi maaperää lainan saantia varten Yhdysvalloissa (seuraava Kansainliiton laina), niin käy selväksi, että tämä Yhdysvaltojen varoitus vaikutti jouduttavasti tilanherroilta pakkoluovutetun maan korvauskysymyksen

[1]) Vuoden 1931 syksyllä näiden obligatsioiden kurssi New-Yorkissa laski aina 39:ään.

ratkaisuun. Luonnollisesti Viron porvaristolla itsellään ei myöskään ollut mitään korvauksen suoritusta vastaan entisille parooneille. Näiden maksujen "vastustus" oli sille välttämätön vain omien toimenpiteittensä peittämiseksi työläisjoukoilta. Viron porvaristo itse hyvin halukkaasti oli suostuvainen maksamaan korvauksen parooneille heiltä otetuista maista.

Kuten ylempänä on osoitettu, ratkaistiin kysymys hyvityksestä v. 1926 (maalisk. 5 p:nä parlamentissa), ja jo v. 1927 Viro sai lainan sekä täytyi uusille maille siirtyneen Viron talonpoikaiston maksaa vastaavan lain mukaan 55½ vuoden kuluessa pakkoluovutetuista maista 53,49 milj. Vkr. Tästä summasta menee 20 milj. Vkr. tilanherroille ja loppuosa — "agraari-reformin aikaansaamien menojen kuolettamiseen" (t.s. muodostuu Viron porvariston tuloiksi). "Postimees" nimisen lehden tiedoituksen mukaan tämä summa (yleinen) on myöhemmin kohonnut kaikenlaisten lisäysten ja täydennysten vaikutuksesta jo 70 milj. Vkr. Varovaisuuden vuoksi otamme kuitenkin vain alkuperäisen summan. Tähän tilanherroille menevään 20 milj. Vkr. täytyy lisätä tilanherroille pääomasta maksettavat korot (5 %, = 1,0 milj. Vkr. vuodessa). Näin v. 1929—30 budjetin mukaan (budjettivuosi Virossa alkaa huhtik. 1 p:nä) maksetaan tilanherroille 240 tuh. Vkr. ("Riigi Teataja", v. 1929, n:o 98) ja tähän budjettiin täydennyksen, N:o 1 mukaan, 120 tuh. Vkr ("Riigi Teataja", v. 1930, n:o 23). Yhteensä 360 tuhatta Vkr., plus korot, jotka vuosittain perussumman kuolettamisen mukaan, tulevat pienenemään, likipitäin 1,36 milj. Vkr.

Suuri osa näistä entisistä parooneista elää ulkomailla, pääasiassa Saksassa, ja kaikki maksut on suoritettava heille ulkolaisessa valuutassa. On vaikea sanoa minkälainen osa yllämainitusta summasta menee ulkomaille. Ajattelemme, ettemme tee suurta virhettä, jos sanomme, että 1,36 miljoonasta Vkr. menee vuosittain ulkomaille ei vähempää kuin 700 tuh. Vkr.

Jos nyt yhteenlaskemme kaikki ne summat, jotka vedetään vuosittain Virosta korkojen, dividenttien ym. muodossa, saamme seuraavanlaisen kuvan: 1) kansantalouden eri aloilla olevan ulkolaisen osakepääoman korot (jos otetaan ulkolaisen pääoman summa Virossa v. 1927, joka kaikkien tietojen mukaan esiintyy huomattavasti pienennettynä verrattuna asiain todelliseen tilaan) muodostavat 4 milj. Vkr.; 2) valtion ja kuntien ulkomaisten velkojen korot (1930—31) muodostavat 5,34 milj. Vkr.; 3) tilanherroille maksetaan maasta — 700 tuh. Vkr.; 4) pankkien ulkolaisten kirjeenvaihtajain tilien korot (jos hyvin varovasti ottaa pankki — % — 5) — ovat 2,0 milj. Vkr. Tämä tekee yhteensä 12,24 milj. Vkr., mikä on Viroon nähden hyvin huomattava summa.

Tähän kätkeytyy Viron kansantalouden melkein jatkuvan pulan yksi tärkeimmistä syistä — sillä tällainen suonen iskeminen ei voi tapahtua Virossa ilman vakavia seurauksia. Tämän summan ahmii yksistään ulkolainen pääoma, mutta sen lisäksi myöskään virolainen porvaristo ei oleriistäjäkyvyiltään ulkolaisia petoja huonompi, vaan saattaa olla vielä niitäkin parempi. Kaikki nämä suunnattomat summat puristetaan Viron pienilukuisesta proletariaatista ja työtätekevästä talonpoikaistosta.

Muutamalla sanalla täytyy ohimennen pysähtyä myöskin Viron maksutasaukseen. Virossa ennenkaikkea puuttuu pysyvä maksutasauksen muodostamisen metodologia ja tasauksen muodostamisessa pyritään kaikenlaisilla keinoilla tekemään aktiivinen saldo. Nämä menetelmät ovat kuitenkin niin läpinäkyviä, ettteivät edes porvarilliset taloustieteilijät usko virallisten maksutasausten numeroihin. Niinpä esim. V. Poom, käsitellessään Viron maksutasausta vuodelta 1926—27 ("Päevaleht" kesäkuun 1 p:nä v. 1928) tulee loppujen lopuksi johtopäätökseen, että samaan aikaan kun virallisten tietojen mukaan maksutaseen aktiivinen saldo on 9,36 milj. Vkr, on siinä tosiasiassa 3,6 milj. Vkr-suuruinen passiivinen saldo.

(Jatkuu).

KIRJALLISUUSARVOSTELUA

Marxilainen työläiskoulu, Poliittinen taloustiede I

VALTION kustannusliike **Kirjan kustantamana** on ilmestynyt otsikossa mainittu kirja, saksankielestä käännettynä. Ilmestynyt kirja muutamista vakavista virheistä huolimatta on arvokas lisä erittäin köyhään suomenkieliseen marxilaista poliittista taloustiedettä käsittelevään kirjallisuuteen. Metodologinen asettelu on pyritty tekemään oikein. Yhtäältä se ilmenee lähentymisenä kapitalismin yleisen kriisin kolmannen kauden ilmiöiden valaisemiseen ja poliittisten johtopäätösten tekoon, jollaisena "antaa käytännön miehelle suuntautumisvoiman, näköalojen selvyyden, varmuuden työssä ja uskon asiamme voittoon' (Stalin) puheesta marxilaisten agraarikkojen konferenssissa. Tässä suhteessa onkin tekijä ansiokkaasti, arvostellen käyttänyt runsaasti pikkuporvarillista ja sosialifasistista teoriaa ja käytäntöä valaisevaa aineistoa (etupäässä saksalaisista lähteistä; muuten ainutlaatuista suomenkielellä). Toisaalta taas ilmenee se pyrkimyksenä osoittaa, miten meillä Neuvostoliitossa sosialistisen talouden suunnitelma käyttää noita kapitalistisen talouden liikkeen lakeja niiden itsensä ja niiden yhteiskunta-taloudellisen perustan lopullisesti ja peruuttamattomasti kuolettamiseksi ja hävittämiseksi. Tekijä ei kuitenkaan ole onnistunut oikein käyttämään Marxin abstraktisesta konkreettiseen kohoamisen metoodia, josta ilmeisesti johtuukin pari vakavaa virhettä. Samalla se vaikeuttaa opiskelijaa omaksumaan juuri tuon Marxin metoodin, jota ilman ei kykene imperialistisen kapitalismin monimutkaisia ilmiöitä selvittelemään eikä niistä oikeita poliittisia johtopäätöksiä tekemään.

Tekijä aloittaa aivan oikein esityksensä selittämällä, että:

> "Kapitalismin kaikki perusristiriidat ovat olemassa jo tavaramuodossa, tavaran **"arvossa"**.

ja edelleen:

> "Myöskin keskiajan käsityömäinen tuotanto oli tavaratuotantoa, mutta se ei ollut kapitalistista tavaratuotantoa" **Poliittinen taloustiede** I s. 5).

Mutta jatkaessaan esitystään hän tulee tulokseen, että tavaratuotannosta ja tavaramuodon ristiriitaisuudesta huolimatta ei yksinkertaisessa tavarataloudessa, pientavaratuotannossa ole ristiriitaa tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja yksityisen omistuksen välillä. Hän kirjoittaa:

> "Jokainen tavarantuottaja harjoitti tuotantoansa itsenäisenä, kaikkien muiden tavarantuottajain koko joukosta riippumattomana persoonana, eikä näiden tuottajain toimintoja säännöstellyt mikään edeltäpäin vahvistettu yhteiskunnallinen työnjaon suunnitelma. Siitä huolimatta ei vielä ollut mitään ristiriitaa **yhteiskunnallisen tuotannon ja yksityisen omistuksen välillä"** (Harvennus tekijän. **Poliittinen taloustiede** I. siv. 11)

Sellainen käsitys, ettei (yksinkertaisen tavaratuotannon vallitessa ole ristiriitaa tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja yksityisen omistuksen välillä on ehdottomasti virheellinen ja vaarallinen siksi, että: 1) se meillä muodostuu teoreettiseksi perustaksi yksityistalonpoikaistalouden puolustelulle ja aseistaa kulakkeja ja porvarillisia aineksia teoreettisilla aseilla kollektivisoimista vastaan käymässään taistelussa ja, että se on ollut ja tulee vieläkin olemaan oikeisto-opportunismin ta-

lousteoreettinen perusta kollektivisoimis- ja kollektiivitalouksien rakentamiskysymyksessä, ja 2) se on talousteoreettisena perustana kapitalistisessa maailmassa oikeistolaisille vaistovaraisuusteorioille talonpoikaiskysymyksessä.

Meillä se johti ja yhtyi aikoinaan "tasapaino"-teoriaan, jonka luokkaolemus paljastui kirkkaasti toveri Buharinin esittämässä kulakkien sosialismiin kasvamisessa, eli "kahden laatikon"-teoriassa, kuten toveri Stalin sitä nimitti, sekä "vaistovaraisuus"-teoriaan, jota toveri Stalin luonnehtii seuraavasti:

> "Meillä oli kapitalismi — kehittyi teollisuus kapitalistisella pohjalla ja maaseutu kulki vaistovaraisesti kaupungin jäljessä, muuttuen kapitalistisen kaupungin kaltaiseksi. Jos näin tapahtui kapitalismin aikana, niin miksi ei voi samoin tapahtua neuvostotaloudenkin vallitessa; miksi ei maaseudun talonpoikainen pientalous voi vaistovaraisesti kulkea sosialistisen kaupungin perässä ja muuttua vaistovaraisesti sosialistisen kaupungin kaltaiseksi? Tältä pohjalta tämän teorian luojat väittävät. että maaseutu vaistovaraisesti voi kulkea sosialistisen kaupungin perässä" (Stalin, **Oikeistosuunnasta NKP(b):ssä,** siv. 77. Leningrad 1930. Kirja).

Tällaisiin tuloksiin johtaa ja yhtyy sellainen katsomus, ettei pientavaratalouden vallitessa olisi tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja yksityisen omistuksen välistä ristiriitaa. Tällaisella käsityksellä ei ole mitään yhteistä marxismi-leninismin kanssa. Toveri Stalin sanoo:

> "Kapitalismin aikana maaseutu vaistovaraisesti kulki kaupungin perässä siksi, että kaupunkien kapitalistinen talous ja talonpoikainen pientavaratalous perusteiltaan ovat saman tyyppisiä. Tietystikään ei talonpoikainen tavaratalous vielä ole kapitalistista taloutta, mutta perusteiltaan se on saman tyyppistä koska se perustuu tuotantovälineiden yksityisomistukseen" (Stalin, **Voprosi leninisma,** 9:s painos sivu 446).

Tässä toveri Stalin esittää marxilaisen teorian oikean tulkinnan. Pientavaratalous ja kapitalistinen tavaratalous ovat perusteiltaan saman tyyppisiä, joskaan ei samaisia; niiden perusristiriita on myöskin perusteiltaan samanlainen joskaan ei samainen. Kapitalistisen tuotantotavan perusristiriidan abstraktisempi ilmaisu onkin tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja yksityisen omistuksen ristiriita, (tämä abstraktio on reaalinen kuten kaikki Marxin abstraktiot), se on pientavaratuotannon perusristiriita. Näin vain voidaan käsittää yksinkertaisen tavaratalouden — pientavarataloudelliset tuotantosuhteet, ristiriitaisina tuotannon yhteiskunnallisen luonteen kanssa.

Tuotteen tavaraksi muuttuminen perustuukin juuri tähän ristiriitaan, sen ilmaisuhan tuotteen tavaramuoto on. Ja ilman tätä ristiriitaa ei ole ymmärrettävissäkään yksinkertaista-, pientavarataloutta kapitalistisen tuotantotavan lähtökohdaksi. Jos tämän ristiriidan kieltää samanaikaisesti selittämällä pientavaratalouden kapitalistisen talouden lähtökohdaksi, niin joutuu etsimään liikkeellepanevia voimia ulkopuolisista tekijöistä, kuten esimerkiksi Bogdanov.

> "Jokaisen ilmiön ensimmäiset perussyyt ovat **sen itsensä ulkopuolella.** Siinä syy miksi taloudellisia seikkoja tutkittaessa on välttämätön selittää niiden syntyminen ei-taloudellisista seikoista ja miksi tulevassa ei tutkita ainoastaan ihmisten tuotantosuhteita. Täytyy puhua myöskin tekniikasta taloudellisten muutosten syynä ja henkisestä kehityksestä — tuosta tärkeästä, tosin seurannollisesta seikasta, joka joko hidastuttaa tai kiiruhtaa taloudellisten muutosten suuntaan tai toiseen kehittymistä, määräten joissakin suhteissa näiden muutosten muodonkin, vaikka ei niitä itsenäisesti synnytäkään" (A Bogdanov, **Taloustieteen oppikirja.** Toinen painos, Hancock, Michigan 1914, sivu 40 Tummennus tekijän).

Bogdanovin mukaan taloudelliset muutokset ovat selvitettävissä ei-taloudellisilla seikoilla — henkisellä kehityksellä, vaikkakin hän idealismiin luisumistaan koettaa peitellä skolastiikallaan. Näin Bogdanovilla. Plehanovin mukaan taas tuotantovoimien kehitys määrää taloudelliset ja

niiden välityksellä kaikkien yhteiskunnallisten suhteiden muutokset, mutta itse tuotantovoimat ovat maantieteellisen ympäristön tulos. Hän sanoo:

"Siis maantieteellisen ympäristön ominaisuudet määräävät tuotantovoimien kehityksen, tuotantovoimien kehitys vuorostaan määrää taloudellisten, ja niiden välityksellä kaikkien muiden yhteiskunnallisten suhteiden kehityksen" Ja toisessa kohdassa edelleen: "Me olemme nyt jo tietoisia siitä, että tuotantovoimien kehityksen määräävät **maantieteellisen ympäristön ominaisuudet** ja tuotantovoimat vuorostaan määräävät loppukädessä kaikkien yhteiskunnallisten suhteiden kehityksen" (Tummennus tekijän. Plehanov. **Marxismin peruskysymykset**, sivut 48—49, katso myös siv. 47. Leningrad 1932).

Bogdanovin idealistinen ja Plehanovin karkean materialistinen selitys ei kelpaa. Tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden kehitystä — muodosta toiseen muuttumista — ei voida selittää ei-taloudellisilla tekijöillä eikä myöskään maantieteellisen ympäristön ominaisuuksilla. Maantieteellinen ympäristö ominaisuuksineen on perusta, voi "tulla" avuksi, myötävaikuttaa tuotantovoimien kehitykseen, mutta ei voi määrätä — niiden kehitystä. (Katso **Marx Pääoma** I, suomalainen painos, sivut 454—456). Asia käy heti täysin selväksi, kun vain ajattelemme kapitalistisen yhteiskunnan tuotantovoimien aikaisempaa valtaavaa kehitystä ja niiden hidastumis-, pysähtymis- ja rappeutumistendenssejä imperialismin kaudella ja meidän Neuvostoliittomme tuotantovoimien jättiläismäistä kehitystä — maantieteellisen ympäristön ominaisuuksilla ei näitä voida selittää.

Kun tekijä kieltää yksinkertaisen tavaratalouden tuotannon ja omistuksen välisen ristiriitaisuuden, ja — sen, tämän ristiriidan pohjalla kapitalistiseksi kehittymisen, joutuu hänkin hakemaan ulkoisia tekijöitä, ja ne hän löytääkin — kotimaiset ja ulkomaiset markkinat ja kauppapääoma. Hän kirjoittaa:

"Ulkomaisten ja kotimaisten markkinoiden laajeneminen vaati tuotannon sellaista laajenemista, johon ei riitä yksityisen työhön ja alkeellisiin tuotantovälineisiin perustuva tavaratuotanto".

"Kauppapääoma siirtyi yksityisten pienten tavaratuottajain tuotteiden ostosta omien palkkatyötä käyttävien laitosten perustamiseen, jotka työntävät pois tieltään "itsenäiset" tuottajat" (**Poliittinen taloustiede** I. sivu 43).

Markkinat taloustieteellisessä mielessä merkitsevät tavaroiden vaihtoprosessia — tuotannon ja kulutuksen, kysynnän ja tarjonnan, ostajain ja myyjäin yhtenäisyyttä. Markkinain laajeneminen ei voi olla ennakolta olevaa, edeltä käyvää; ne eivät voi olla perussyy tuotantovoimien ja tuotannon kehitykselle. Markkinain laajeneminen tapahtuu yhtäältä tavarataloudellisten suhteiden laajenemisen kautta ei-tavarataloudellisten suhteiden supistumisen kustannuksella. Mutta luontaistaloudellisten suhteiden tavarataloudellisiksi suhteiksi muuttuminen edellyttää jo edeltä käynyttä tuotantovoimien kehitystä, niiden kehityksen määrättyä tasoa. Markkinain laajeneminen tapahtuu myöskin yhteiskunnallisten tarpeiden moninaistumisen tietä. Marx sanoo:

"Näiden eri puolien ja siten kappaleiden moninaisten käyttötapojen keksiminen on historiallista toimintaa" (**Pääoma** I, sivu 3).

Mutta tämä historiallinen toiminta on ihmisen ja luonnon välisten suhteiden muuttumista, moninaistumista, jolle muuttumiselle ja moninaistumiselle ominaista, oleellista on ihmisen itsensä ja ihmisten keskinäisten suhteiden muuttuminen. Ihmisen ja luonnon välisten suhteiden muuttuminen ja moninaistuminen ja ihmisen itsensä muuttuminen on juuri tuotantovoimien kehitystä, joka määrätyllä kehitysasteella aiheuttaa ihmisten keskinäisten suhteiden muuttumisen — omistussuhteiden muuttumisen. Tavaratuotannon jälkeenjääneisyys markkinain laajentumisesta pientavaratuotannosta kapitalistiseen tuotantotapaan siirryttäessä ilmaisi siis vain sitä, että tuotantovoimat olivat kasvaneet yli tuotantosuhteiden, että ne eivät voineet

enää niiden puitteissa kehittyä. Marx kirjoittaa:

"Määrätylle kehitysasteelle päästyään tuottaa se oman häviönsä aineelliset edellytykset. Siitä hetkestä asti liikkuu yhteiskunnan helmassa voimia ja intohimoja, jotka tuntevat olevansa kahlehdittuja. Sen täytyy hävitä ja häviää" (**Pääoma** I, sivu 701).

Ja:

"Työllä hankitun, niin sanoaksemme yksityisen työläisyksilön ja hänen työehtojensa yhteenkasvamiseen perustuvan yksityisomistuksen työntää tieltään kapitalistinen yksityisomistus, joka perustuu vieraan, muodollisesti vapaan työn riistämiseen" (**Pääoma** I, sivu 701).

Sen ymmärtämisellä ja oikein selittämisellä, että

"Tuotteen arvomuodossa on jo idussaan koko kapitalistinen tuotantomuoto, pääoman ja palkkatyön vastakohta, teollinen vara-armeija, pulat" (Engles, **Anti-Dühring**, sivu 336. Katso **Poliittinen taloustiede** I, sivu 5).

ja että:

"Jo yksinkertaisen tavaran vaihdon kehityksen kautta syntyy mahdollisuus työvoiman muuttumiselle tavaraksi, s.o. palkkatyön mahdollisuus"... ja että, "historiallinen kehitys muuttaa mahdollisuuden pakoksi" (**Poliittinen taloustiede** I, sivu 43).

on suuri käytännöllinen merkitys. Sen oikein ymmärtämiseen perustuu esimerkiksi talonpoikaistalouden differentioitumisprosessin oikein ymmärtäminen kapitalismin oloissa ja vain sen oikein ymmärtämisen pohjallahan voidaan määritellä oikeat suhteet talonpoikaiston eri ryhmiin. Mutta tätä ei voida selittää "yksinkertaisen tavaran vaihdon kehityksen" kautta, vaan juuri yhteiskunnallisen tuotannon ja yksityisen omistuksen ristiriidan kautta, jonka ristiriidan tekijä kieltää; sen kautta, että yksinkertaisessa tavarataloudessa jo yksistään maan erilaisesta hedelmällisyydestä ja luonnonehtojen erilaisuudesta johtuvan erilaisen työntuottavaisuuden pohjalla voi toinen tavaran tuottaja alistaa toisen tuottajan alaisekseen — riistettäväkseen.

(Katso Lenin, **Proletariaatti ja talonpoikaisto**: "Marx Amerikan "mustasta" uusintajaosta).

Se taas, että kapitalistinen tuotantotapa ei syntynyt vain yksinkertaisten tavarataloudellisten suhteiden kapitalistiseksi muuttumisen tietä, siten että:

"... muuttuivat moniaat pienet ammattikuntamestarit ja vielä useammat itsenäiset pienet käsityöläiset tai myöskin palkkatyöläiset pikkukapitalisteiksi, ja vähitellen laajenevan palkkatyön riistämisen ja vastaavan kasautumisen kautta suorastaan kapitalisteiksi" (**Pääoma** I, sivu 689):

ja että kapitalistisen maanvuokraajan syntymisprosessi oli monta vuosisataa kestävä ja kävi monien muotojen kautta, ei vielä kiellä yksinkertaisen tavaratalouden tuotantosuhteiden kapitalistisiksi tuotantosuhteiksi muuttumista itsenäisen pientuottajan kapitalistiksi muuttumisen tietä.

Tuotantovoimien kehityksen tuloksena oli omaan työhön perustuvan yksityisomistuksen muuttuminen palkkatyövoiman riistoon perustuvaksi kapitalistiseksi omistukseksi ja luontaistalouksien, uusien maiden ja maaosien tavaratalouden piiriin liittyminen. Tuotantovoimat olivat kehittyneet yli omistussuhteiden ja omistussuhteiden muodon muuttumisen ja kapitalistisen tuotantotavan kehityksen "etanan kulku" (Marx) itsenäisten tuottajain kapitalistisiksi tuottajiksi muuttumisen tietä ei vastannut tuotuotantovoimien kehitystasoa eikä niiden pyrkimystä jatkuvaan kasvuun.

"Mutta keskiaika oli jättänyt jälkeensä kaksi eri pääoman muotoa, jotka kypsyivät mitä erilaisimmissa yhteiskunta taloudellisissa muodostumissa ja ennen kapitalistisen tuotantotavan aikaa, käyvät ylipäänsä pääomasta — **koronkiskurin pääoman ja kauppiaan pääoman**" (**Pääoma** I siv. 690).

Mutta vaikka ne olisivatkin "kypsyneet mitä erilaisimmissa yhteiskuntataloudellisissa muodostumissa", niin niiden syntymi-

sen perustana oli kuitenkin tavaratuotanto, tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja yksityisen omistuksen ristiriita. Tavaratuotannollisten suhteiden tunkeutuminen orjuus, maaorjuus ja maiden yksityisomistukseen ja henkilökohtaiseen riippuvaisuuteen perustuviin riistosuhteisiin synnytti kauppa- ja koronkiskuripääoman, jotka ovatkin näiden toistensa sisään tunkeutuneiden erimuotoisten yksityisomistuksellisten suhteiden esineellistynyt ilmaisu, tuotantovoimien kehityksen muoto. Teollisuuspääomaksi muuttumisen esteenä oli ammattikuntalaitos kaupungeissa ja läänityslaitos maalla. Ne poistettiin siten, että:

> "Joukko turvatonta köyhälistöä viskattiin työmarkkinoille sen kautta, että hajoitettiin lääniherrojen palveluskunnat" ja toisaalta "lääniherra loi verrattomasti suuremman köyhälistön ajamalla talonpojat väkisin maalta, joihin heillä oli sama feodaalinen omistusoikeus kuin hänellä itsellään, ja riistämällä vastoin kaikkea oikeutta anastamalla, heidän maansa" (**Pääoma** I, sivu 659—660).

ja se toimitettiin siten, että

> "Se on kirjoitettu ihmiskunnan aikakirjoihin kulumattomin veri- ja tulikirjaimin" (**Pääoma** I, sivu 657).

Näin läänityslaitoksen yhteiskuntataloudellisen rakenteen hajoaminen vapautti kapitalistisen yhteiskunnan alkeet ja

> "Kauppapääoma siirtyi yksityisten pienten tavarantuottajain tuotteiden ostosta omien palkkatyötä käyttävien laitosten perustamiseen, jotka työntävät pois tieltään pienet "itsenäiset" tuottajat" (**Poliittinen taloustiede** I, sivu 43).

Kapitalistisen tuotantotavan synnyn selittäminen vain jälkimmäistä kehitystietä tapahtuvaksi, kokonaan unohtamalla itsenäisten, toisistaan riippumattomien pientuottajain kapitalistisiksi muuttumisen, on virheellinen. Tuollainen pientuottajan kapitalistiseksi tuottajaksi muuttuminen tapahtuu joka päivä — talonpoikaistaloudessa. Tuollainen unohtaminen voi johtaa katselemaan talonpoikaistoa yhtenäisenä, erotuksettomana sitä tuhoavalle pääomalle vastakohtaisena joukkona.

Yksinkertaisen tavaratalouden perusristiriidan, yhteiskunnallisen tuotannon ja yksityisen omistuksen ristiriidan kieltäminen on johtanut tekijän moniin ristiriitaisiin määrittelyihin. Samalla, kun hän kieltää tuon edellämainitun ristiriidan, puhuu hän tuotannon anarkiasta. Jos kieltää edellisen, niin ei voi puhua myöskään jälkimmäisestä, sillä eihän tuo jälkimmäinen ole muuta kuin tuon edellisen konkreettinen ilmaisu. Ja edelleen, selittäessään kapitalistien suorittamain tuotantovälineiden yhteiskunnallistuttamisen merkitystä hän näkee entisen omistusmuodon edellytysten häviämisen, mutta muodon edelleen säilymisen. Todellakin tapahtuu omaan työhön perustuvan yksityisomistuksen edellytysten häviäminen ja yksityisomistuksen muodon edelleen säilyminen — mutta luonteeltaan muuttuneena. Omaan työhön perustuva tuotantovälineiden yksityisomistus muuttuu palkkatyön riistoon perustuvaksi yksityisomistukseksi. Yksinkertaisen tavaratuotannon pohjalla syntyy luokkasuhde, vieraan työn riistoon perustuva tuotantosuhde; kapitalistiset tuotantosuhteet. Tämä yksityisomistuksen eri muotojen luonteen erilaisuus onkin proletariaatin liittolaiskysymyksen kannalta tärkeää oikein ymmärtää.

Paitsi sitä, että tekijä kieltää tuon jo monasti mainitun yksinkertaisen tavaratalouden ristiriidan, hän toisaalta osoittaa noiden yksinkertaisten tavarataloudellisten suhteiden väistämättömästi muuttuvan kapitalistisiksi tuotantosuhteiksi.

> "Historiallinen kokemus osoittaa, että siellä missä tavaratuotanto on suhteellisesti kehittynyttä, siellä **täytyy** niiden **väistämättömästi** enemmin tai myöhemmin muodostua kapitalistisiksi tuotantosuhteiksi" (**Poliittinen taloustiede** I. sivut 15 ja 43.)

Kieltäessään tuon edellä mainitun ristiriidan tekijä todellakaan ei näe kapitalististen tuotantosuhteiden syntymistä muuta tietä tapahtuvaksi kuin pientuottajan tuhoutumisen tietä. Kadottaessa näkyvistä pientuottajan kapitalistiseksi tuottajaksi muuttumisen hän väistämättömästi luisuu "tasapaino"- ja "vaistovaraisuus"- teoriain kannalle. Toveri Lenin sanoo:

> ".. pientuotanto synnyttää kapitalismia ja porvaristoa alituisesti, päivit-

täin ja tunnittain vaistovaraisesti ja joukkomitassa"

ja tämä merkitsee itse pientuottajain kapitalistisiksi tuottajiksi muuttumista — maataloudessa talonpoikaiston varakkaampien ryhmien kulakoitumista. Tätä ei voi, eikä saa unohtaa.

Mutta historiallinen kokemus ei ole osoittanut ainoastaan sitä, että yksinkertaiset tavaratuotannolliset suhteet muuttuvat väistämättömästi kapitalistisiksi suhteiksi, vaan myöskin sen, ettei niiden **ehdottomasti** tarvitse kehittyä kapitalistiseen suuntaan — silloin kun ne esiintyvät kapitalismia korkeamman tuotantotavan, sosialistisen tuotantotavan kanssa yhteen kietoutuneena voivat ne ja kehittyvätkin sosialistiseen suuntaan, sosialistisen suurteollisuuden suuntaamana, osuustoiminnan tietä, sosialismin korkeimpiin muotoihin. Mutta se ei tapahdu itsestään, luonnonvoimaisesti, kuten ajattelevat tasapaino- ja vaistovaraisuus-teoreetikot, vaan taistelemalla pikkutavaratalouden kehittämiä kapitalistisia elementtejä ja sen vaistovaraisuutta, anarkiaa vastaan, jotka johtuvat sen omasta sisäisestä ristiriitaisuudesta.

Paitsi sitä, että historiallinen kokemus on osoittanut tämän, on sen marxilainen ajattelu jo aikoja ennen tätä historiallista kokemusta osoittanut. Engels aikoinaan kirjoitti:

> "Me seisomme päättävästi pientalonpojan puolella; me tulemme tekemään kaiken voitavamme tehdäksemme hänen elämänsä siedettäväksi, helpottaaksemme hänen yhtymistään kollektiiviseen työhön, jos hän sitä tahtoo. Siinä tapauksessa, ettei hän vielä voi tehdä tätä päätöstä, me pyrimme varaamaan hänelle mahdollisimman paljon aikaa asian harkintaan maatilkullaan".... "Mitä suurempi on niiden talonpoikain luku, joiden emme anna vajota proletaareiksi ja jotka vedämme puolellemme jo talonpoikina, sitä nopeammin ja helpommin tapahtuu yhteiskunnan muuttuminen uudeksi. **Meidän olisi turhaa odottaa tätä muuttumista siihen asti, kunnes kapitalistinen tuotanto olisi kaikkialla kehittynyt äärimmäisiin ristiriitaisuuksiinsa, kunnes viimeinenkin käsityöläinen ja pientalonpoika sortuisi kapitalistisen suurtuotannon uhreina."** (Tummennus J. P:n).

Engels siis jo osoitti, että pikkutavarataloudella on kaksi kehityksen tietä: kapitalistisen kehityksen tie kapitalismin oloissa ja sosialistinen tie silloin, kun proletariaatti on ottanut valtiollisen vallan, silloin kun valtioksi järjestäytyneen proletariaatin käsissä on suurteollisuus. Käsittipä tämän aikoinaan Kautskykin (katso Kautsky, **Yhteiskunnallinen vallankumous**). Ja toveri Lenin satoja kertoja osoitti, ettei proletariaatin ja talonpoikaiston välillä ole vihollismaista etujen vastakkuutta ja että siis talonpoikaisto voi olla proletariaatin liittolainen ei ainoastaan kapitalismin kukistamisessa, vaan myöskin uuden sosialistisen yhteiskunnan rakentamisessa.

Rajottuminen yksinkertaisten tavaratataloudellisten suhteiden vain kapitalistisiksi suhteiksi kehittymisen väistämättömyyden osoittamiseen merkitsee ensinnäkin Marxin teesin, ettei voi hypätä yli määrättyjen kehitysetappien, mekanistista ymmärtämistä ja tulkintaa ja toiseksi muodostuu vakavaksi vaaraksi — johtaa trotskilaisuuteen sekä talonpoikaiskysymyksessä, sosialismin rakentamiskysymyksessä, että kysymyksessä siirtomaiden kansallisvallankumouksellisten liikkeiden proletaariseksi vallankumoukseksi kasvamisessa imperialismin kaudella. Tämän Marxin ajatuksen oikea marxilainen ymmärtäminen esiintyy toveri Leninillä kapitalismin epätasaisen kehittymisen laissa, sekä osuustoimintaplaanissa.

Trotskismin talousteoreettiset perusteet ovatkin marxismin mekanistisessa ymmärtämisessä ja vääristelyssä. Trotski ei ymmärtänyt kapitalismin epätasaista kehitystä imperialismin kaudella, hän ei myöskään ymmärtänyt pientalonpoikaistalouden kahta kehitystietä. Hänen mielestään oli proletariaatin ja talonpoikaiston välillä vihollismainen etujen vastakohtaisuus. Proletariaatti, otettuaan vallan, kirjoittaa Trotski:

> "... joutuu vihamielisiin yhteentörmäyksiin ei ainoastaan kaikkien porvaristoryhmien kanssa, jotka tukivat sitä vallankumouksellisen taistelun ensiaikoina, mutta laajojen talonpoikaisjoukkojenkin kanssa, joiden myötävaikutuksella se tuli valtaan" ja edel-

leen toisessa kohdin: "Omien voimien varaan jätetyn Venäjän työväenluokan tulee vastavallankumous ehdottomasti murskaamaan sinä hetkenä, jolloin talonpoikaisto kääntyy pois työväenluokasta".

Ja ymmärtäen maaseudun vain sosialistisen kaupungin ja sosialistisen teollisuuden kapitalistisena ympäristönä, ei hän voi asettaa maataloutemme tuotantovoimien kohottamiskysymyksessä muuten kuin **joko tahi ei**. Hän sanoi:

> Niin kauan kuin emme voi antaa maaseudulle korkeata tekniikkaa, on meillä kaksi mahdollisuutta: joko soveltaa maaseutuun nähden sotakommunismin metoodeja ja estää sen tuotantovoimien kehityksen, josta seuraisi markkinain supistuminen ja samalla tuotantovoimien kehityksen pysähtyminen teollisuudessa, taikka niin kauan, kunnes me omalla teollisuustuotannolla kykenemme kollektivisoimaan maatalouden, on meidän suvaittava sen tuotantovoimien kehitys vaikkapa kapitalistisin metoodein. Tässä on politiikkamme nykyisen vaiheen oleellisuus" (Lainaus tov. Molotovin selostuksesta XVI puoluekokouksessa).

Mutta samanaikaisesti puhuu hän:

> "Näissä oloissa hyvä sato, s.o. potentsiaalisesti kasvanut maaseudun tavaraylijäämä, voi olla tekijänä joka ei jouduta taloudellisen kehityksen tempoa sosialismin suuntaan, vaan päinvastoin järkyttää talouden, kärjistäen kaupungin ja maaseudun välisiä suhteita.."

Toiselta puolen maaseudun tuotantovoimien kehityksen estäminen supistaisi markkinoita ja tuotantovoimien kehitystä sosialistisessa teollisuudessa, mutta toisaalta hyvä sato, joka olisi tuotantovoimien kehityksen ilmaisu maataloudessa, horjuttaisi talouden perustaa ja kärjistäisi kaupungin ja maaseudun suhteita. Maaseudun pientavaratalouden ja sosialistisen teollisuuden ristiriita oli hänelle ratkaisematon ja trotskilais-sinovjevilainen oppositio päätteli: tulkoon vaikka vedenpaisumus, kunhan ollaan uskollisia trotskilaiselle marxismin tulkinnalle. Preobrashenski kirjoitti:

> "Mitä enemmän taloudellisesti takapajuinen, talonpoikainen on maa, joka siirtyy sosialistisen tuotannon järjestämiseen... sitä enemmän on sosialistinen kasaantuminen pakotettu nojautumaan ei-sosialististen talousmuotojen riistoon.."

Trotski ja oppositio suositteli puolueelle ja neuvostovallalle sosialistisen teollisuuden rakentamiseksi kapitalistisia kasautumisen metoodeja, jotka Marxin sanojen mukaan "imevät talonpojan sydänveren ja aivot hänen päästään". Tällaiseen seikkailupolitiikkaan johtaa marxilaisuuden mekanistinen ymmärtäminen. Trotskismin talousteoreettinen perusta oli: talonpoikainen pientavaratuotanto on vain sosialistisen teollisuuden kapitalistinen periferia, se väistämättömästi kulkee vain kapitalistiseen suuntaan; talonpoikaiston ja proletariaatin edut ovat vihollismaisesti vastakohtaiset. Näin aikoinaan meillä. Mutta se on aktuelli kysymys tänäpäivänä. Viitataan vain tässä trotskilaisuuden suomalaiseen muunnokseen, välläriläisyyteen. Välläri kirjoittaa:

> "Talonpoika Suomessa on useimmiten palkkatyöväen riistäjä tai ei ainakaan elääkseen myy työvoimaansa, lukuunottamatta satunnaisia tukkiajoja ym. ja talonpoika onkin luokka-asemansa ja ajatuksensa vuoksi työväkeä ja sen luokkataistelua vastaan. Niin nyt ja niin vastakin."

Sen kirkkaammin ei voi sukulaisuuttaan trotskilaisuuteen ja trotskilaiseen seikkailupolitiikkaan ilmaista. (Katso välläriläisyydestä: toveri K. Lepolan puhe suom. valistustalolla, julkaistu **Vapaudessa** n:o 28, helmikuun 21 päivä 1930 ja K. Kajavan kirjoitusta **Kommunistissa** n:o 8 v. 1930).

Kummatkin virheet: 1) kieltää ristiriita yhteiskunnallisen tuotannon ja yksityisen omistuksen välillä pikkutavaratuotannossa ja 2) korostaa vain sitä, että pikkutavaratuotannolliset tuotantosuhteet väistämättä kehittyvät kapitalistisiksi, ovat vaarallisia. Ne muodostuvat sekä oikeisto- että vasemmisto-opportunismille talousteoreettisen perustan talonpoikaiskysymyksessä, sosialismin rakentamiskysymyksessä sekä kysymyksessä kansallisvallankumouksellisen liikkeen proletaarisvallankumoukselliseksi kasvamisessa.

Jokaisen kirjan käyttäjän, itseopiskelijan, opettajan ja ohjaajan on vain perusteellisesti selvitettävä pientuotannon ristiriidan ja kapitalistisen talouden ristiriidan olemusta, luonteen eroa ja johdettava sen perusteella oikeat poliittiset johtopäätökset. Kirjan toimittajan ja kustantajan velvollisuudeksi jää kirjan toiseen nidokseen liittää näiden virheiden arvostelu. Sen jälkeen voi kirjaa suositella jo alussa mainitun rikkaan aineistonsa vuoksi käytettäväksi itseopiskelussa ja kouluopetuksessakin.

J. Paro.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. K. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen ja Y. Karppanen. Tekn. toim. P. Notko.

Отв. редактор: И. К. Лехтинен. Техн. ред.: П. Нотко.

„Kirja" № 295 Jätetty kirjapainoon 25/IX, kirj. painettavaksi 7/X

Ленгорлит № 57232. 3 п. л. 65408 зн. на п/л пл. шр. кег. 10. ф. 6. 82x110
Заказ 3197. Тираж. 1750 экз.

Типография „Кирьяпая", Ленинград. Харьковская 9.

TYÖVÄENLIIKKEEN HISTORIAA

käsittelevään suomenkieliseen kirjallisuuteen on huomattavana lisänä kustannusliike Kirjan kustannuksella lähipäivinä ilmestyvä

KNI:n HISTORIA SEN KONGRESSIEN VALOSSA

Kirja kertoo Kommunistisen nuorisointernationalen synnystä ja kehityksestä pääasiassa sen kongressien antaman aineiston valossa.

Kirja, joka kaikkien työväen ja työtätekevän nuorison luokkataistelujen historian sodanjälkeisiin vaiheisiin tutustua haluavien on luettava.

Hinta 50 kop.

Финский журнал
„КОММУНИСТИ“

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО „КИРЬЯ“
ЛЕНИНГРАД 1932